

**Uchwała nr 45/2026
z dnia 28 maja 2026 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo – stacjonarnych
studiów pierwszego stopnia, realizowanego od cyklu kształcenia 2026/2027**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.), oraz zarządzenia nr 38/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wytycznych do tworzenia programu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi ze zm., uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Medycznego w Łodzi ustala program studiów dla kierunku pielęgniarstwo – stacjonarnych studiów pierwszego stopnia, stanowiący załącznik do uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje od cyklu kształcenia 2026/2027.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR: *prof. dr hab. n. med. Janusz Piekarski*

Ogłoszenie aktu prawnego:
- intranet/BIP

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki 2026/2027

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	PIELĘGNIARSTWO
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	Profil praktyczny
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	Nauki o zdrowiu 89% Nauki medyczne 11%
Język, w którym są prowadzone studia	polski
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>Załącznik nr 1 do Programu studiów.</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	stacjonarne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	6 semestrów/3 lata
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180 punktów ECTS
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat pielęgniarstwa
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>załącznik nr 2 do Programu studiów</i>
Łączna liczba godzin zajęć	4735 godzin (z czego 4150 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich)
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	<i>Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.</i> <i>Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.</i> <i>Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.</i>

	<i>Egzaminy powinny być standaryzowane i są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów). Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), projekt pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa.</i> <i>Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (Objective Structured Clinical Examination, OSCE).</i> <i>Studia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.</i>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	163,5punktów ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych	15 punktów ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	2 punktów ECTS
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	<i>Realizacja praktyk zawodowych (grupa zajęć F) jest poprzedzona realizacją zajęć praktycznych (grupa zajęć E) w warunkach klinicznych i zajęć w warunkach symulowanych w oparciu o scenariusze wysokiej wierności prowadzonych w grupie zajęć D w wymiarze co najmniej 180 godzin.</i> <i>Program praktyk zawodowych i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.</i> <i>Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w oparciu o infrastrukturę uczelni lub infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w:</i> <i>1) oddziałach szpitalnych: internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo- -noworodkowych, ginekologicznych i w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w blokach operacyjnych;</i>

	2) gabinetach pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień; 3) zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych. Praktyki zawodowe (grupa zajęć F) są realizowane pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub zawodu położnej, będącej pracownikiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz wykonującej zadania zawodowe w komórce organizacyjnej podmiotu, w której student odbywa praktykę zawodową, a nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk z uczelni.
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	46 punktów ECTS
Liczba godzin praktyk zawodowych	1200 godzin
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60 godzin
wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla kształcenia z zakresu pielęgniarstwa. Pokrywa się z potrzebami rynku pracy. Wewnętrzny system zapewnienia jakości w UM uwzględnia wszystkie formy monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, osiąganych przez studenta zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jak i oceny dokonywanej przez studentów, interesariuszy zewnętrznych oraz wniosków wynikających z monitorowania kariery zawodowej absolwentów uczelni. Wnioski z analizy monitorowania karier zawodowych absolwentów: 1. W 5 stopniowej skali ocen absolwenci oceniają swoją sytuację zawodową na poziomie 4,3 2. 100% ankietowanych znalazło zatrudnienie w sektorze publicznych zgodnie ze swoimi oczekiwaniami 3. Okres zatrudnienia wynosił 12 miesięcy na umowę o pracę 4. Respondenci podejmują pracę zgodną z posiadanym wykształceniem i kierunkiem studiów 5. Poszukiwanie pracy zajęło respondentom mniej niż 1 miesiąc rozpoczynali poszukiwania pracy zaraz po ukończeniu studiów 6. Ponad 70% ankietowanych nie zmieniłaby UM w łodzi na inną uczelnię.
PLAN STUDIÓW	

Plan studiów	<i>Załącznik nr 3 do Programu studiów.</i>
KARTA PRZEDMIOTU	
Karta przedmiotu (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	<i>W systemie UXP</i>

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Nazwa kierunku studiów:	PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie o ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218)			
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:		Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
	1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P6S_WG
	2	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	P6S_WG
	3	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	P6S_WG
	4	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_WG
	5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6S_WG
	6	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarstwa;	P6S_WK
	7	modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;	P6S_WK
	8	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarstwa.	P6S_WK

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
	1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6S_UW
	2	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie;	P6S_UW
	3	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	P6S_UW
	4	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;	P6S_UW
	5	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	P6S_UW
	6	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;	P6S_UW
	7	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwiej;	P6S_UW
	8	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;	P6S_UW
	9	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
	10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_UW
	11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6S_UW
	12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;	P6S_UW
	13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwiej lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6S_UW
	14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
	15	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;	P6S_UW
	16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;	P6S_UW
	17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwiej i zespołach interdyscyplinarnych;	P6S_UW
	18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwiej.	P6S_UW
1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
	1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_KR

	2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	P6S_KR
	3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6S_KR
	4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6S_KR
	5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6S_KR
	6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6S_KO
	7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6S_KK
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE			
WIEDZA			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
K1_PP_AW01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);		P6S_WG
K1_PP_AW02	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;		P6S_WG
K1_PP_AW03	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;		P6S_WG
K1_PP_AW04	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;		P6S_WG
K1_PP_AW05	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;		P6S_WG
K1_PP_AW06	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;		P6S_WG
K1_PP_AW07	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;		P6S_WG
K1_PP_AW08	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;		P6S_WK
K1_PP_AW09	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;		P6S_WG
K1_PP_AW10	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;		P6S_WG
K1_PP_AW11	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;		P6S_WG
K1_PP_AW12	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;		P6S_WG

K1_PP_AW13	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy;	P6S_WG
K1_PP_AW14	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	P6S_WG
K1_PP_AW15	nowoczesne techniki badań genetycznych;	P6S_WG
K1_PP_AW16	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6S_WG
K1_PP_AW17	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	P6S_WG
K1_PP_AW18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6S_WG
K1_PP_AW19	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	P6S_WK
K1_PP_AW20	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	P6S_WG
K1_PP_AW21	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6S_WG
K1_PP_AW22	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	P6S_WK
K1_PP_AW23	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6S_WG
K1_PP_AW24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6S_WK
K1_PP_AW25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6S_WG
K1_PP_AW26	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6S_WK
K1_PP_AW27	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_WG
K1_PP_AW28	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	P6S_WG
K1_PP_AW29	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_AU01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6S_UW
K1_PP_AU02	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	P6S_UW
K1_PP_AU03	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	P6S_UW
K1_PP_AU04	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	P6S_UW
K1_PP_AU05	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6S_UW
K1_PP_AU06	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6S_UW
K1_PP_AU07	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6S_UW
K1_PP_AU08	współuczestniczyć w zapobieganiu błędem przedlaboratoryjnym;	P6S_UW

K1_PP_AU09	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	P6S_UW
K1_PP_AU10	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6S_UW
K1_PP_AU11	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P6S_UW
K1_PP_AU12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_AU13	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6S_UW
K1_PP_AU14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	P6S_UW
K1_PP_AU15	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	P6S_UW
K1_PP_AU16	stosować zasady ochrony radiologicznej.	P6S_UW
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
K1_PP_BW01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6S_WG
K1_PP_BW02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6S_WG
K1_PP_BW03	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	P6S_WG
K1_PP_BW04	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	P6S_WG
K1_PP_BW05	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	P6S_WG
K1_PP_BW06	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	P6S_WK
K1_PP_BW07	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_BW08	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	P6S_WG
K1_PP_BW09	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	P6S_WG
K1_PP_BW10	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_BW11	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;	P6S_WK
K1_PP_BW12	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6S_WG
K1_PP_BW13	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6S_WG
K1_PP_BW14	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6S_WK
K1_PP_BW15	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6S_WG
K1_PP_BW16	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	P6S_WK

K1_PP_BW17	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_BW18	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_BW19	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	P6S_WG
K1_PP_BW20	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_BW21	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	P6S_WG
K1_PP_BW22	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	P6S_WG
K1_PP_BW23	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WG
K1_PP_BW24	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, w tym prawa i obowiązki pielęgniarstwa oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6S_WG
K1_PP_BW25	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	P6S_WK
K1_PP_BW26	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6S_WG
K1_PP_BW27	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6S_WG
K1_PP_BW28	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6S_WG
K1_PP_BW29	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6S_WG
K1_PP_BW30	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6S_WG
K1_PP_BW31	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	P6S_WG
K1_PP_BW32	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	P6S_WK
K1_PP_BW33	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_WG
K1_PP_BW34	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_BW35	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_BW36	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_BW37	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;	P6S_WG
K1_PP_BW38	Kodeks etyki dla pielęgniarstwa Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WK
K1_PP_BW39	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6S_WG
K1_PP_BW40	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	P6S_WG
K1_PP_BW41	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6S_WG
K1_PP_BW42	proces podejmowania decyzji w zespole;	P6S_WK

K1_PP_BW43	metody samooceny pracy zespołu;	P6S_WK
K1_PP_BW44	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	P6S_WK
K1_PP_BW45	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	P6S_WG
K1_PP_BW46	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_WK
K1_PP_BW47	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	P6S_WK
K1_PP_BW48	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwa, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	P6S_WG
K1_PP_BW49	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	P6S_WK
K1_PP_BW50	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_BU01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6S_UW
K1_PP_BU02	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	P6S_UW
K1_PP_BU03	oceniać związki choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	P6S_UW
K1_PP_BU04	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	P6S_UW
K1_PP_BU05	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6S_UW
K1_PP_BU06	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_BU07	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6S_UW
K1_PP_BU08	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	P6S_UW
K1_PP_BU09	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	P6S_UW
K1_PP_BU10	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	P6S_UK
K1_PP_BU11	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	P6S_UW
K1_PP_BU12	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_BU13	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_BU14	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	P6S_UW
K1_PP_BU15	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6S_UW
K1_PP_BU16	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_UW

K1_PP_BU17	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_UW
K1_PP_BU18	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_UK
K1_PP_BU19	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_UK
K1_PP_BU20	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6S_UO
K1_PP_BU21	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	P6S_UO
K1_PP_BU22	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	P6S_UO
K1_PP_BU23	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interdyscyplinarnego;	P6S_UO
K1_PP_BU24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	P6S_UK
K1_PP_BU25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
K1_PP_CW01	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW02	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_CW03	definicję zawodu pielęgniarstwa według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarstwa według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	P6S_WG
K1_PP_CW04	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwa (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwa i rozwój praktyki pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW05	klasyfikacje praktyki pielęgniarstwa (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	P6S_WG
K1_PP_CW06	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6S_WG
K1_PP_CW07	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	P6S_WG
K1_PP_CW08	zadania pielęgniarstwa w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomysłnym rokowaniu;	P6S_WG
K1_PP_CW09	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	P6S_WG
K1_PP_CW10	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW11	udział pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6S_WG
K1_PP_CW12	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	P6S_WG

K1_PP_CW13	koncepte i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW14	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW15	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6S_WK
K1_PP_CW16	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6S_WK
K1_PP_CW17	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW18	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6S_WG
K1_PP_CW19	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW20	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;	P6S_WG
K1_PP_CW21	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;	P6S_WK
K1_PP_CW22	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	P6S_WG
K1_PP_CW23	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW24	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	P6S_WG
K1_PP_CW25	klasyfikację i rodzaje diet;	P6S_WG
K1_PP_CW26	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;	P6S_WG
K1_PP_CW27	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;	P6S_WG
K1_PP_CW28	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6S_WG
K1_PP_CW29	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarstkich stanowiskach pracy;	P6S_WG
K1_PP_CW30	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarstkich stanowiskach pracy;	P6S_WG
K1_PP_CW31	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstkiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	P6S_WG
K1_PP_CW32	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6S_WG
K1_PP_CW33	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6S_WG
K1_PP_CW34	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarstkiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	P6S_WG
K1_PP_CW35	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	P6S_WK
K1_PP_CW36	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	P6S_WG
K1_PP_CW37	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	P6S_WK

K1_PP_CW38	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);	P6S_WG
K1_PP_CW39	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW40	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	P6S_WG
K1_PP_CW41	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	P6S_WG
K1_PP_CW42	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	P6S_WG
K1_PP_CW43	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	P6S_WG
K1_PP_CW44	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW45	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_WG
K1_PP_CW46	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	P6S_WG
K1_PP_CW47	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;	P6S_WG
K1_PP_CW48	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	P6S_WG
K1_PP_CW49	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzicznych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6S_WG
K1_PP_CW50	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P6S_WG
K1_PP_CW51	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	P6S_WG
K1_PP_CW52	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW53	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	P6S_WG
K1_PP_CW54	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW55	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_CU01	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6S_UW
K1_PP_CU02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_CU03	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_UW
K1_PP_CU04	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	P6S_UW
K1_PP_CU05	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	P6S_UW

K1_PP_CU06	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	P6S_UW
K1_PP_CU07	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	P6S_UW
K1_PP_CU08	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	P6S_UW
K1_PP_CU09	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_CU10	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	P6S_UW
K1_PP_CU11	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_CU12	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_CU13	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	P6S_UW
K1_PP_CU14	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_CU15	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	P6S_UK
K1_PP_CU16	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
K1_PP_CU17	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	P6S_UW
K1_PP_CU18	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW
K1_PP_CU19	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	P6S_UW
K1_PP_CU20	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	P6S_UW
K1_PP_CU21	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6S_UW
K1_PP_CU22	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	P6S_UW
K1_PP_CU23	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	P6S_UW
K1_PP_CU24	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	P6S_UW
K1_PP_CU25	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	P6S_UW
K1_PP_CU26	przewodzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	P6S_UW
K1_PP_CU27	podawać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	P6S_UW

K1_PP_CU28	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	P6S_UW
K1_PP_CU29	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6S_UW
K1_PP_CU30	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6S_UW
K1_PP_CU31	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6S_UW
K1_PP_CU32	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	P6S_UW
K1_PP_CU33	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	P6S_UW
K1_PP_CU34	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	P6S_UW
K1_PP_CU35	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6S_UW
K1_PP_CU36	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	P6S_UW
K1_PP_CU37	zakładać odzież operacyjną;	P6S_UW
K1_PP_CU38	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	P6S_UW
K1_PP_CU39	usunąć szwy z rany;	P6S_UW
K1_PP_CU40	przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UK
K1_PP_CU41	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
K1_PP_CU42	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6S_UW
K1_PP_CU43	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6S_UW
K1_PP_CU44	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	P6S_UW
K1_PP_CU45	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6S_UW
K1_PP_CU46	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	P6S_UW
K1_PP_CU47	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6S_UO
K1_PP_CU48	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6S_UW
K1_PP_CU49	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6S_UW
K1_PP_CU50	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;	P6S_UO
K1_PP_CU51	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	P6S_UW
K1_PP_CU52	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6S_UW
K1_PP_CU53	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6S_UW
K1_PP_CU54	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6S_UW

K1_PP_CU55	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6S_UW
K1_PP_CU56	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	P6S_UW
K1_PP_CU57	stosować i zlecać diety terapeutyczne;	P6S_UW
K1_PP_CU58	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6S_UW
K1_PP_CU59	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6S_UO
K1_PP_CU60	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	P6S_UW
K1_PP_CU61	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	P6S_UO
K1_PP_CU62	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6S_UO
K1_PP_CU63	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	P6S_UO
K1_PP_CU64	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6S_UW
K1_PP_CU65	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_CU66	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;	P6S_UW
K1_PP_CU67	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_CU68	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	P6S_UW
K1_PP_CU69	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_UW
K1_PP_CU70	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	P6S_UW
K1_PP_CU71	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_UW
K1_PP_CU72	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	P6S_UW
K1_PP_CU73	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odczynnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	P6S_UW
K1_PP_CU74	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	P6S_UW
K1_PP_CU75	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6S_UW

K1_PP_CU76	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	P6S_UW
K1_PP_CU77	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;	P6S_UK
K1_PP_CU78	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_UK
K1_PP_CU79	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	P6S_UK
K1_PP_CU80	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	P6S_UW
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
K1_PP_DW01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6S_WG
K1_PP_DW02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	P6S_WG
K1_PP_DW03	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW04	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6S_WG
K1_PP_DW05	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6S_WG
K1_PP_DW07	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	P6S_WK
K1_PP_DW08	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_DW09	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6S_WK
K1_PP_DW10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6S_WG
K1_PP_DW11	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6S_WG
K1_PP_DW12	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW13	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	P6S_WG
K1_PP_DW14	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6S_WG
K1_PP_DW15	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	P6S_WG

K1_PP_DW16	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6S_WG
K1_PP_DW17	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	P6S_WG
K1_PP_DW18	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;	P6S_WG
K1_PP_DW19	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	P6S_WG
K1_PP_DW20	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6S_WG
K1_PP_DW21	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu;	P6S_WG
K1_PP_DW22	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW23	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6S_WG
K1_PP_DW24	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	P6S_WG
K1_PP_DW25	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	P6S_WG
K1_PP_DW26	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	P6S_WG
K1_PP_DW27	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6S_WG
K1_PP_DW28	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	P6S_WG
K1_PP_DW29	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	P6S_WG
K1_PP_DW30	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	P6S_WG
K1_PP_DW31	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	P6S_WG
K1_PP_DW32	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6S_WG
K1_PP_DW33	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_WG
K1_PP_DW34	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	P6S_WG
K1_PP_DW35	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_WG
K1_PP_DW36	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;	P6S_WG
K1_PP_DW37	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;	P6S_WG
K1_PP_DW38	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6S_WG
K1_PP_DW39	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6S_WG

K1_PP_DW40	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	P6S_WG
K1_PP_DW41	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	P6S_WG
K1_PP_DW42	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	P6S_WG
K1_PP_DW43	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;	P6S_WG
K1_PP_DW44	rolę i zadania pielęgniarstwa opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;	P6S_WG
K1_PP_DW45	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;	P6S_WG
K1_PP_DW46	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	P6S_WG
K1_PP_DW47	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6S_WG
K1_PP_DW48	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarstwa i rozwoju zawodu pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_DW49	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	P6S_WG
K1_PP_DW50	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_DW51	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;	P6S_WG
K1_PP_DW52	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_DW53	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_DU01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_DU02	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	P6S_UW
K1_PP_DU03	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_DU04	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_DU05	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	P6S_UW
K1_PP_DU06	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	P6S_UW
K1_PP_DU07	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6S_UW
K1_PP_DU08	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_DU09	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	P6S_UW

K1_PP_DU10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	P6S_UW
K1_PP_DU11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6S_UW
K1_PP_DU12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	P6S_UW
K1_PP_DU13	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	P6S_UW
K1_PP_DU14	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6S_UW
K1_PP_DU15	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6S_UW
K1_PP_DU16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6S_UW
K1_PP_DU17	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	P6S_UO
K1_PP_DU18	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	P6S_UO
K1_PP_DU19	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_DU20	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	P6S_UW
K1_PP_DU21	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	P6S_UW
K1_PP_DU22	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	P6S_UW
K1_PP_DU23	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6S_UW
K1_PP_DU24	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	P6S_UW
K1_PP_DU25	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6S_UW
K1_PP_DU26	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	P6S_UW
K1_PP_DU27	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	P6S_UW
K1_PP_DU28	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	P6S_UW
K1_PP_DU29	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	P6S_UW
K1_PP_DU30	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	P6S_UW
K1_PP_DU31	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6S_UW
K1_PP_DU32	prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW
K1_PP_DU33	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_UW

K1_PP_DU34	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołącznych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarские;	P6S_UW
K1_PP_DU35	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	P6S_UW
K1_PP_DU36	stosować procedury postępowania pielęgniarского w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
K1_PP_DU37	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_UW
K1_PP_DU38	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylovanego mechanicznie;	P6S_UW
K1_PP_DU39	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_DU40	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	P6S_UW
K1_PP_DU41	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	P6S_UW
K1_PP_DU42	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_DU43	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	P6S_UW
K1_PP_DU44	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarской długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	P6S_UW
K1_PP_DU45	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	P6S_UW
K1_PP_DU46	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P6S_UU
K1_PP_DU47	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.	P6S_UW
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE W JĘZYKU ANGIELSKIM POZA STANDARDEM		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
K1_PP_DW54	omówić znaczenie i rolę higieny jamy ustnej u pacjentów bezzębnych, z brakami zębowymi i uzębionych	P6S_WG
K1_PP_DW55	wyjaśnić znaczenie i rolę higieny uzupełnień protetycznych stałych i ruchomych, aparatów ortodontycznych i obturatorów	P6S_WG
K1_PP_DW56	zróżnicować cechy różnych rodzajów pacjentów ze szczególnymi potrzebami terapeutycznymi	P6S_WG
K1_PP_DW57	opisać najczęstsze problemy jamy ustnej występujące u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia	P6S_WG
K1_PP_DW58	omówić wpływ stanu jamy ustnej na zdrowie ogólne	P6S_WG
K1_PP_DW59	opisać wpływ ogólnego stanu zdrowia na stan jamy ustnej	P6S_WG
K1_PP_DW60	scharakteryzować wpływ stanu jamy ustnej na przebieg ciąży, ryzyko okołoporodowe oraz zdrowie płodu i dziecka	P6S_WG
K1_PP_DW61	wyjaśnić wpływ stanu zdrowia jamy ustnej dorosłych opiekunów na stan uzębienia małych dzieci	P6S_WG
K1_PP_DW62	zanalizować znaczenie opieki nad jamą ustną u pacjentów przewlekłe chorych, z chorobami onkologicznymi i terminalnie chorych	P6S_WG
K1_PP_DW63	scharakteryzować znaczenie profilaktyki urazów zębów, przyzębia i okolic jamy ustnej, pierwsza pomoc przy urazach	P6S_WG

K1_PP_DW64	wyjaśnić istotę chorób jamy ustnej	P6S_WG
K1_PP_DW65	omówić profilaktykę chorób jamy ustnej	P6S_WG
K1_PP_DW66	scharakteryzować objawy chorób jamy ustnej	P6S_WG
K1_PP_DW67	opisać leczenie chorób jamy ustnej	P6S_WG
K1_PP_DW68	zanalizować opiekę pielęgniarstwa w chorobach jamy ustnej	P6S_WG

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ PROGRAMU STUDIÓW (matryca)																
PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA																
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE																
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*															
	Anatomia	Fizjologia	Patologia	Genetyka	Biochemia i biofizyka	Mikrobiologia i parazytologia	Farmakologia	Radiologia								
WIEDZA																
K1_PP_AW1	+++															
K1_PP_AW2		+++														
K1_PP_AW3		+++														
K1_PP_AW4		+++														
K1_PP_AW5		+++														
K1_PP_AW6		+++														
K1_PP_AW7			+++													
K1_PP_AW8			+++			+++										
K1_PP_AW9			+++													
K1_PP_AW10				+++												
K1_PP_AW11				+++												
K1_PP_AW12				+++												
K1_PP_AW13				+++												
K1_PP_AW14				+++												
K1_PP_AW15				+++												
K1_PP_AW16				+++	+++											
K1_PP_AW17				+++	+++											
K1_PP_AW18				+++	+++											
K1_PP_AW19				+++	+++											
K1_PP_AW20						+++										
K1_PP_AW21						+++										
K1_PP_AW22							+++									
K1_PP_AW23							+++									
K1_PP_AW24							+++									
K1_PP_AW25							+++									
K1_PP_AW26							+++									
K1_PP_AW27							+++									
K1_PP_AW28							+++									
K1_PP_AW29								+++								
UMIĘTNOŚCI																
K1_PP_AU1	+++															
K1_PP_AU2		+++														
K1_PP_AU3		+++														
K1_PP_AU4			+++													
K1_PP_AU5				+++												
K1_PP_AU6				+++												
K1_PP_AU7				+++	+++											
K1_PP_AU8				+++	+++											
K1_PP_AU9				+++	+++											

K1_PP_AU10						+++										
K1_PP_AU11						+++										
K1_PP_AU12						+++										
K1_PP_AU13							+++									
K1_PP_AU14							+++									
K1_PP_AU15							+++									
K1_PP_AU16								+++								
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE																
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*															
	Psychologia	Socjologia	Pedagogika	Prawo medyczne	Zdrowie publiczne	Etyka zawodu pielęgniarki	Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	Język angielski								
WIEDZA																
K1_PP_BW1	+++															
K1_PP_BW2	+++															
K1_PP_BW3							++									
K1_PP_BW4	+++															
K1_PP_BW5	+++															
K1_PP_BW6	+++															
K1_PP_BW7	++															
K1_PP_BW8	++															
K1_PP_BW9	+++															
K1_PP_BW10	+++															
K1_PP_BW11	+++															
K1_PP_BW12		+++														
K1_PP_BW13		+++														
K1_PP_BW14		+++														
K1_PP_BW15		+++														
K1_PP_BW16		+++														
K1_PP_BW17		+++														
K1_PP_BW18		+++														
K1_PP_BW19			+++													
K1_PP_BW20			+++													
K1_PP_BW21			+++													
K1_PP_BW22				+++												
K1_PP_BW23				+++												
K1_PP_BW24				+++												
K1_PP_BW25				+++												
K1_PP_BW26				+++												
K1_PP_BW27					+++											
K1_PP_BW28					+++											
K1_PP_BW29					+++											
K1_PP_BW30					+++											
K1_PP_BW31					+++											
K1_PP_BW32					+++											
K1_PP_BW33					+++											
K1_PP_BW34						+++										
K1_PP_BW35						+++										
K1_PP_BW36						+++										
K1_PP_BW37						+++										
K1_PP_BW38						+++										

K1_PP_BW39								+++									
K1_PP_BW40								+++									
K1_PP_BW41								+++									
K1_PP_BW42								+++									
K1_PP_BW43								+++									
K1_PP_BW44								+++									
K1_PP_BW45								+++									
K1_PP_BW46								+++									
K1_PP_BW47								+++									
K1_PP_BW48								+++									
K1_PP_BW49								+++									
K1_PP_BW50								+++									
UMIEJĘTNOŚCI																	
K1_PP_BU1	++																
K1_PP_BU2	++																
K1_PP_BU3	++																
K1_PP_BU4	++																
K1_PP_BU5	++																
K1_PP_BU6	++																
K1_PP_BU7	++																
K1_PP_BU8	++																
K1_PP_BU9	++																
K1_PP_BU10		+++															
K1_PP_BU11		+++															
K1_PP_BU12			+++														
K1_PP_BU13			+++														
K1_PP_BU14				+++													
K1_PP_BU15					+++												
K1_PP_BU16				+++	+++												
K1_PP_BU17					+++												
K1_PP_BU18						+++											
K1_PP_BU19						+++											
K1_PP_BU20							+++										
K1_PP_BU21							+++										
K1_PP_BU22							+++										
K1_PP_BU23							+++										
K1_PP_BU24								+++									
K1_PP_BU25								+++									
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																	
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*																
	Podstawy pielęgniarstwa	Promocja zdrowia	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	Dietetyka	Organizacja pracy pielęgniarstwa	Badanie fizyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	Zakażenia szpitalne	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy	Zajęcia fakultatywne do wyboru: telemedycyna i e-zdrowie							
WIEDZA																	
K1_PP_CW1	+++																
K1_PP_CW2	+++																
K1_PP_CW3	+++																
K1_PP_CW4	+++																
K1_PP_CW5	+++																

K1 PP CW6	+++															
K1 PP CW7	+++															
K1 PP CW8	+++															
K1 PP CW9	+++															
K1 PP CW10	+++															
K1 PP CW11	+++															
K1 PP CW12	+++															
K1 PP CW13		+++														
K1 PP CW14		+++														
K1 PP CW15		+++														
K1 PP CW16			+++													
K1 PP CW17			+++													
K1 PP CW18			+++													
K1 PP CW19			+++													
K1 PP CW20			+++													
K1 PP CW21			+++													
K1 PP CW22			+++													
K1 PP CW23				+++												
K1 PP CW24				+++												
K1 PP CW25				+++												
K1 PP CW26				+++												
K1 PP CW27				+++												
K1 PP CW28				+++												
K1 PP CW29					+++											
K1 PP CW30					+++											
K1 PP CW31					+++											
K1 PP CW32					+++											
K1 PP CW33					+++											
K1 PP CW34					+++											
K1 PP CW35					+++											
K1 PP CW36						+++										
K1 PP CW37						+++										
K1 PP CW38						+++										
K1 PP CW39						+++										
K1 PP CW40						+++										
K1 PP CW41						+++										
K1 PP CW42						+++										
K1 PP CW43						+++										
K1 PP CW44						+++										
K1 PP CW45						+++										
K1 PP CW46							+++									
K1 PP CW47							+++									
K1 PP CW48							+++									
K1 PP CW49								+++								
K1 PP CW50								+++								
K1 PP CW51									+++							
K1 PP CW52										+++						
K1 PP CW53										+++						
K1 PP CW54										+++						
K1 PP CW55										+++						

UMIEJĘTNOŚCI																
K1 PP CU1	+++															
K1 PP CU2	+++															
K1 PP CU3	+++															
K1 PP CU4	+++															
K1 PP CU5	+++															
K1 PP CU6	+++															
K1 PP CU7	+++															
K1 PP CU8	+++															
K1 PP CU9	+++															
K1 PP CU10	+++															
K1 PP CU11	+++															
K1 PP CU12	+++															
K1 PP CU13	+++															
K1 PP CU14	+++															
K1 PP CU15	+++															
K1 PP CU16	++		+++													
K1 PP CU17	+++															
K1 PP CU18			+++													
K1 PP CU19			+++													
K1 PP CU20	+++															
K1 PP CU21	+++															
K1 PP CU22	+++															
K1 PP CU23	+++															
K1 PP CU24	+++															
K1 PP CU25	+++															
K1 PP CU26	+++															
K1 PP CU27	+++															
K1 PP CU28	+++															
K1 PP CU29	+++															
K1 PP CU30	+++															
K1 PP CU31	+++															
K1 PP CU32	+++															
K1 PP CU33	+++															
K1 PP CU34	+++															
K1 PP CU35	+++															
K1 PP CU36	+++															
K1 PP CU37	+++															
K1 PP CU38	+++															
K1 PP CU39	+++															
K1 PP CU40	+++															
K1 PP CU41	+++															
K1 PP CU42	+++															
K1 PP CU43	+++															
K1 PP CU44			+++													
K1 PP CU45			+++													
K1 PP CU46			+++													
K1 PP CU47		+++	+++													
K1 PP CU48		+++	+++													
K1 PP CU49			+++													

K1 PP CU50			+++														
K1 PP CU51			+++														
K1 PP CU52			+++														
K1 PP CU53			+++														
K1 PP CU54			+++														
K1 PP CU55			+++														
K1 PP CU56			+++														
K1 PP CU57				+++													
K1 PP CU58				+++													
K1 PP CU59					+++												
K1 PP CU60					+++												
K1 PP CU61					+++												
K1 PP CU62					+++												
K1 PP CU63					+++												
K1 PP CU64						+++											
K1 PP CU65						+++											
K1 PP CU66						+++											
K1 PP CU67						+++											
K1 PP CU68						+++											
K1 PP CU69						+++											
K1 PP CU70						+++											
K1 PP CU71						+++											
K1 PP CU72							+++										
K1 PP CU73							+++										
K1 PP CU74							+++										
K1 PP CU75								+++									
K1 PP CU76			+++					+++									
K1 PP CU77									+++								
K1 PP CU78										+++							
K1 PP CU79										+++							
K1 PP CU80										+++							
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																	
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*																
	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	Opieka paliatywna	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	Podstawy rehabilitacji	Badania naukowe w pielęgniarstwie				
WIEDZA																	
K1 PP DW1	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW2	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW3	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW4	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW5	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW6	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW7	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++						
K1 PP DW8	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW9	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW10	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++		+++	+++	+++						
K1 PP DW11		+++															

K1_PP_DW12		+++														
K1_PP_DW13		+++														
K1_PP_DW14		+++														
K1_PP_DW15		+++														
K1_PP_DW16		+++							+++							
K1_PP_DW17		+++							+++							
K1_PP_DW18			+++													
K1_PP_DW19			+++	+++												
K1_PP_DW20				+++												
K1_PP_DW21				+++												
K1_PP_DW22				+++												
K1_PP_DW23					+++											
K1_PP_DW24					+++											
K1_PP_DW25					+++											
K1_PP_DW26					+++											
K1_PP_DW27						+++										
K1_PP_DW28							+++									
K1_PP_DW29							+++									
K1_PP_DW30							+++									
K1_PP_DW31								+++								
K1_PP_DW32								+++								
K1_PP_DW33								+++								
K1_PP_DW34								+++								
K1_PP_DW35								+++								
K1_PP_DW36								+++								
K1_PP_DW37						+++		+++								
K1_PP_DW38									+++							
K1_PP_DW39						+++			+++							
K1_PP_DW40									+++							
K1_PP_DW41									+++							
K1_PP_DW42										+++						
K1_PP_DW43											+++					
K1_PP_DW44											+++					
K1_PP_DW45											+++					
K1_PP_DW46												+++				
K1_PP_DW47												+++				
K1_PP_DW48													+++			
K1_PP_DW49													+++			
K1_PP_DW50													+++			
K1_PP_DW51													+++			
K1_PP_DW52													+++			
K1_PP_DW53													+++			
UMIEJĘTNOŚCI																
K1_PP_DU1	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1_PP_DU2	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1_PP_DU3	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1_PP_DU4	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1_PP_DU5		+++	+++	+++												
K1_PP_DU6	+++	+++	+++	+++												
K1_PP_DU7	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				

K1 PP DU8	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++					
K1 PP DU9	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++					
K1 PP DU10	+++	+++	+++	+++												
K1 PP DU11	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++					
K1 PP DU12	+++	+++	+++	+++			+++									
K1 PP DU13	+++	+++	+++													
K1 PP DU14	+++	+++	+++	+++												
K1 PP DU15	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1 PP DU16	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1 PP DU17	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++				
K1 PP DU18	+++	+++	+++	+++												
K1 PP DU19	+++	+++	+++	+++												
K1 PP DU20	+++	+++	+++	+++												
K1 PP DU21	+++															
K1 PP DU22		+++														
K1 PP DU23		+++														
K1 PP DU24		+++														
K1 PP DU25		+++														
K1 PP DU26		+++														
K1 PP DU27		+++														
K1 PP DU28				+++												
K1 PP DU29					+++											
K1 PP DU30					+++											
K1 PP DU31								+++	+++							
K1 PP DU32								+++								
K1 PP DU33								+++								
K1 PP DU34								+++								
K1 PP DU35								+++								
K1 PP DU36							+++	+++								
K1 PP DU37								+++								
K1 PP DU38									+++							
K1 PP DU39									+++							
K1 PP DU40									+++							
K1 PP DU41										+++						
K1 PP DU42										+++						
K1 PP DU43											+++					
K1 PP DU44											+++					
K1 PP DU45											+++					
K1 PP DU46												+++				
K1 PP DU47												+++				
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																
K2 PO DK01	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			
K2 PO DK02	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			
K2 PO DK03	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			
K2 PO DK04	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			
K2 PO DK05	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			
K2 PO DK06	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++			

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE W JĘZYKU ANGIELSKIM POZA STANDARDEM															
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*														
	Opieka nad jamą ustną w ciągu życia/Choroby jamy ustnej														
K1_PP_DW54	+++O														
K1_PP_DW55	+++O														
K1_PP_DW56	+++O														
K1_PP_DW57	+++O														
K1_PP_DW58	+++O														
K1_PP_DW59	+++O														
K1_PP_DW60	+++O														
K1_PP_DW61	+++O														
K1_PP_DW62	+++O														
K1_PP_DW63	+++O														
K1_PP_DW64	+++Ch														
K1_PP_DW65	+++Ch														
K1_PP_DW66	+++Ch														
K1_PP_DW67	+++Ch														
K1_PP_DW68	+++Ch														
* zajęcia grupy zajęć (kod i nazwa) - nazwa przedmiotu/grupy zajęć/przedmiotów; nadanie dowolnego kodu oznaczającego przedmiot/grupę przedmiotów															
** symbol efektu z zał. nr 1 do programu studiów															
Jeżeli dany efekt uczenia się dla kierunku może być osiągnięty w ramach zajęć/grupy zajęć, należy wpisać znak "+" w odpowiedniej komórce tabeli.															
Symbole występujące w tabeli (+, ++, +++) określają stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym zajęciem/grupą zajęć - im większa liczba plusów, tym większy stopień osiągania tych efektów.															

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW		
	Nazwa Kierunku studiów:	PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
	Zajęcia / grupy zajęć (kod i nazwa)*	Treści programowe
1	Anatomia	<u>Wykłady</u> 1. Wiadomości ogólne. Osie i płaszczyzny ciała. Rodzaje kości i ich połączenia. Kości: szkielet osiowy i kości kończyn, ogólna budowa czaszki. 2. Stawy i więzadła. Mięśnie. Okolice ciała ściany tułowia i jamy ciała. Miejsca dokonywania iniekcji domięśniowych. 3. Serce. 4. Układ krwionośny. Krążenie duże i małe. Krążenie płodowe. Śledziona. Układ chłonny. 5. Układ oddechowy. Trzewia i topografia klatki piersiowej. Jama nosowa. Gardło. Krtąń. Tchawica. Drzewo oskrzelowe. Oplucna i płuca. Śródpiersie. 6. Układ pokarmowy. Trzewia i topografia jamy brzusznej oraz miednicy mniejszej. Jama ustna. Zęby. Ślinianki. Przełyk. Żołądek. Dwunastnica. Jelito czcze i kręte. Jelito grube. Wątroba. Trzustka. Otrzewna. Krążenie wrotne. Przestrzeń zaotrzewnowa. 7. Układ moczowy. Nerki. Moczowody. Pęcherz moczowy. Cewka moczowa męska i żeńska. Narządy płciowe męskie. Narządy płciowe żeńskie. Nadnercza. 8. Zarys anatomii układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego. Mózgowie i rdzeń kręgowy. Układ nerwowy somatyczny i autonomiczny. Ośrodki korowe i podkorowe. Opony i unaczynienie mózgowia i rdzenia kręgowego. Układ nerwowy obwodowy. Nerwy czaszkowe i nerwy rdzeniowe. Drogi nerwowe. 9. Narządy zmysłów i powłoka wspólna. 10. Układ wewnątrzwydzielniczy. Anatomia topograficzna i kliniczna. Powtórzenie wiadomości. <u>Seminarium</u> Wiadomości ogólne. Powłoka wspólna. Osie i płaszczyzny ciała. Anatomia kliniczna oraz topografia wybranych okolic ciała.
2	Fizjologia	<u>Wykłady</u> 1. Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka. 2. FIZJOLOGIA UKŁADU HORMONALNEGO: Gruczoły dokrewne i produkowane przez nie hormony; Podział hormonów na podstawie budowy chemicznej; Oś podwzgórze – przysadka - gruczoł obwodowy. Regulacja czynności układu dokrewnego - sprzężenie zwrotne ujemne; Synteza i działanie hormonów na tkanki; Charakterystyka poszczególnych gruczołów dokrewnych i wydzielanych przez nie hormonów. Wpływ hormonów na metabolizm (przemianę białkową, węglowodanową, tłuszczową); Przykłady zaburzeń: nadczynność/niedoczynność, pierwotna/wtórna/rzekoma; Kontrola hormonalna objętości, osmolalności płynów ustrojowych oraz ciśnienia tętniczego; Rola hormonów oraz wybranych narządów i układów w regulacji gospodarki wodno-elektrolitowej kwasowo-zasadowej. Bilans wodny. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej; Udział hormonów w regulacji czynności układu krążenia (wpływ hormonów na serce i naczynia krwionośne, receptory w układzie krążenia). Stres. 3. FIZJOLOGIA UKŁADU NERWOWEGO: Organizacja układu nerwowego i jego rola fizjologiczna; Budowa i czynność neuronu; Zjawiska elektrofizjologiczne – pobudliwość, potencjał spoczynkowy i czynnościowy; Komunikacja międzyneuralna, przewodnictwo nerwowe – budowa i czynność synapsy; Łuk odruchowy, rodzaje odruchów i ich znaczenie w homeostaticznym działaniu układu nerwowego; Czucie - organizacja drogi czuciowej, rodzaje czucia. Narządy zmysłów; Kontrola ruchu - struktury zaangażowane w aktywność motoryczną, utrzymywanie napięcia mięśni i postawy ciała, wykonywanie ruchów dowolnych, organizacja drogi ruchowej; Aktywność popędowa - ośrodki motywacyjne; Ośrodkowa kontrola czynności wegetatywnych (krążenie, oddychanie, termoregulacja); Rytm - czuwanie i sen; Wyższe czynności nerwowe - mowa, uczenie się, emocje; Wybrane objawy uszkodzenia układu nerwowego (afazja, niedowład, parestezje, ośpienie, zaburzenia świadomości). 4. FIZJOLOGIA UKŁADU KRAŻENIA: Budowa i czynność układu krążenia; Czynność hemodynamiczna serca (cykl pracy serca); Czynność elektrofizjologiczna serca (EKG); Regulacja hormonalna i nerwowa czynności układu krążenia; Parametry opisujące pracę serca – częstotliwość akcji serca, objętość minutowa, pojemność minutowa; Ciśnienie tętnicze i jego kontrola; Krążenie obwodowe - kontrola przepływu tkankowego (mechanizmy miejscowe - autoregulacja; mechanizmy ogólnoustrojowe); Wybrane zagadnienia z patofizjologii układu krążenia: zaburzenia rytmu serca, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze, wstrząs. 5. FIZJOLOGIA UKŁADU KRWIOTWÓRCZEGO: Rola krwi. Elementy morfotyczne krwi; Budowa i czynność krwinek czerwonych. Krzywa dysocjacji hemoglobiny; Budowa i czynność krwinek białych; Budowa i czynność płytek krwi. Hemostaza. Zewnątrzpochodny i wewnątrzpochodny mechanizm krzepnięcia; Osoczone czynniki krzepnięcia. 6. FIZJOLOGIA UKŁADU ODDECHOWEGO: Mechanizmy wymiany gazowej w płucach. Wentylacja, dyfuzja, perfuzja. Transport tlenu i dwutlenku węgla we krwi; Regulacja oddychania - czynność ośrodka oddechowego, parametry spirometryczne; Krążenie płucne; Czynniki wpływające na światło dróg oddechowych; Rola surfaktantu. RDS; Zaburzenia czynności układu oddechowego; Niewydolność oddechowa - kryteria i rodzaje. Dusznica i sinica; Niedotlenienie i jego rodzaje. 7. FIZJOLOGIA UKŁADU POKARMOWEGO: Czynność poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego; Enzymy trawienne i ich substraty; Regulacja czynności wydzielniczej i motorycznej układu trawiennego – rola układu nerwowego i hormonów jelitowych. Wchłanianie produktów trawienia; Funkcje wątroby. Unaczynienie wrotne wątroby i jego znaczenie fizjologiczne; Następstwa uszkodzenia wątroby (zaburzenia gospodarki wodnej, elektrolitowej i równowagi kwasowo-zasadowej; encefalopatia; zaburzenia hematologiczne i hormonalne); Budowa i czynność trzustki. Skutki upośledzenia czynności trzustki. Cukrzyca – patogenezę i powikłania; Wybrane zaburzenia czynności układu trawiennego - choroba wrzodowa, wymioty, biegunka, zaparcia; Odżywianie człowieka - regulacja apetytu. Bilans energetyczny. Niezbędne składniki diety. 8. FIZJOLOGIA UKŁADU MOCZOWEGO: Funkcje nerek: wydalnicza, regulacja izowolemii, izotonii, izojonii, izohydrii; Czynność wewnątrzwydzielnicza - kalcytriol, erytropoetyna, układ RAA; Budowa i czynność nefronu . Mechanizm tworzenia przesączu (filtracja, właściwości błony filtracyjnej, czynniki warunkujące prawidłową filtrację kłębuszkową) i zagęszczania moczu; Regulacja objętości tworzonego moczu i jego składu; Nieprawidłowości w składzie i objętości moczu; Następstwa dysfunkcji nerek - zaburzenia biochemiczne i nadciśnienie tętnicze. Ostra i przewlekła niewydolność nerek. 9. FIZJOLOGIA UKŁADU PŁCIOWEGO MĘSKIEGO I ŻEŃSKIEGO: Budowa i czynność gonady męskiej i żeńskiej; Regulacja wydzielania hormonów płciowych; Cykl miesięczny u kobiet. Ciąża i poród. 10. FIZJOLOGIA UKŁADU IMMUNOLOGICZNEGO: Budowa i czynność skóry oraz jej przydatków; Udział skóry w termoregulacji; Wpływ zaburzeń hormonalnych na stan skóry; Organizacja i czynność układu immunologicznego; Odporność swoista/nieswoista, wrodzona/nabyta. Pojęcia: antygen, przeciwciało, reakcja krzyżowa, proces autoimmunologiczny. 11. FIZJOLOGIA UKŁADU KOSTNO-STAWOWO-MIĘŚNIOWEGO: Budowa mięśnia. Mechanizm skurczu mięśni szkieletowych; Rodzaje skurczów mięśni; Udział mięśni w termoregulacji (drżenie mięśniowe); Fizjologia wysiłku fizycznego – zmiany zachodzące w organizmie podczas wysiłku (objętość minutowa serca, dystrybucja przepływu narządowego krwi, wentylacja, metabolizm substratów energetycznych); Prozdrowotne znaczenie systematycznego wysiłku; Metabolizm kostny – hormony regulujące gospodarkę wapniowo-fosforową. Wpływ zaburzeń hormonalnych na układ kostny. 12. Udział układu nerwowego w utrzymaniu homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy. 13. Udział układu hormonalnego w utrzymaniu homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy. 14. Udział układu krążenia w utrzymaniu homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy; udział układu krążenia w termoregulacji. 15. Podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy. 16. Mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej. <u>Seminarium</u> 1. Interpretacja procesów fizjologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych; 2. Zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy.
3	Biochemia i biofizyka	1. Enzymy i utlenianie biologiczne, warunki wytwarzania energii w organizmie 2. Metaboliczne przemiany cukrów, tłuszczy i białek 3. Oddziaływania fizyczne. Nieinwazyjne metody obrazowania

4	Mikrobiologia	1.Znaczenie mikrobiologii w medycynie. 2.Podział mikroorganizmów i ogólna charakterystyka wybranych drobnoustrojów z grup: bakterii, wirusów i grzybów. 3.Drobnoustroje jako patogeny człowieka. 4.Mikrobiota człowieka. 5.Tok badania mikrobiologicznego – pobieranie i przesyłanie materiałów do badań mikrobiologicznych. 6.Ogólne zasady oceny materiału klinicznego – metody diagnostyczne i ich znaczenie w rozpoznawaniu chorób zakaźnych.
	i parazytologia	<u>Wykłady</u> 1. Definicja pasożytnictwa. Podział i klasyfikacja pasożytów i żywicieli, układ pasożyt-żywicieli. Źródła pasożytów. Przystosowania do pasożytnictwa. Inwazje pasożytów: rodzaje, czynniki sprzyjające inwazjom. 2. Parazytyzy oportunistyczne. Parazytyzy zawiękane, zaniedbane, ponownie pojawiające się (Re-emerging infectious diseases ,REID), Nowo pojawiające się choroby zakaźne – infekcyjne i inwazyjne (Emerging infectious diseases ,EID), Zoonozy. Choroby pasożytnicze podlegające obowiązkowi zgłaszania do Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych. 3. Parazytyzy oportunistyczne. Zakażenia jatrogenne. Parazytyzy wektorowe. Transmisje pasożytów. 4. . Zastosowanie technik klasycznych i molekularnych w diagnostyce inwazji pasożytniczych. Terapia chorób pasożytniczych: leki przeciwpasożytnicze. <u>Ćwiczenia</u> Ćw. 1. Pierwotniaki chorobotwórcze dla człowieka: Trichomonas vaginalis, Trichomonas tenax, Giardia intestinalis, Entamoeba histolytica, Entamoeba gingivalis, Plasmodium falciparum, Toxoplasma gondii, Trypanosoma cruzi. Ćw. 2. Plazińce chorobotwórcze dla człowieka: Fasciola hepatica, Diphylobothrium latum, Taenia saginata, Taenia solium, Echinococcus granulosus, Echinococcus multilocularis. Obieńce chorobotwórcze dla człowieka: Ancylostoma duodenale, Enterobius vermicularis, Ascaris lumbricoides hominis, Trichuris trichiura, Toxocara canis, Trichinella spiralis. Ćw. 3 Stawonogi pasożytnicze dla człowieka i wektory chorób zakaźnych: Pediculus humanus, Pthirus pubis, Demodex folliculorum, Sarcoptes scabiei, Ixodes ricinus, Pulex irritans, Musca domestica, Lucilia sericata,Cimex lectularius, Anopheles maculipennis.
	5 Patologia	1. Objawy patologiczne – zaburzenia krążenia krwi, zmiany wsteczne postępowe, zmiany zapalne i nowotworowe. 2. Dynamika procesu chorobowego 3. Interpretacja związków przyczynowych zmienionej struktury i funkcji organizmu. 4. Patomorfologia szczegółowa chorób wybranych narządów i układów. 5. Starzenie się organizmu, śmierć.
6	Genetyka	<u>Wykłady</u> 1. Genetyka klasyczna. Genetyka jako nauka o genach. Odkrycie struktury DNA, różnice w budowie cząsteczek DNA i RNA. Prawa Mendla. Chromosomowa teoria dziedziczenia. Współdziałanie genów. 2. Organizacja genomów. Ekspresja informacji genetycznej. Podstawowe różnice organizacji genomu prokariotycznego i eukariotycznego. Metabolizm kwasów nukleinowych. Proces replikacji DNA: rodzaje i funkcje polimeraz DNA zależnych od DNA. Budowa widełek replikacyjnych i kierunek replikacji. Rola telomerów i telomerazy w replikacji DNA eukariotycznego. Uszkodzenia DNA i ich naprawa. Transkrypcja genów – synteza RNA. Rodzaje polimeraz RNA zależnych od DNA. Potranskrypcyjne modyfikacje RNA. Biosynteza białek. Kod genetyczny i jego cechy. Budowa rybosomów pro- i eukariotycznych. Aktywacja aminokwasów. Przebieg translacji u Eukariota. Regulacja biosyntezy białka u Prokariota (model Jacoba-Monoda). Potranslacyjne modyfikacje białek. 3. Genetyka rozwoju. Zmiany ekspresji genów w rozwoju zarodkowym – geny homeotyczne. Genetyczna determinacja płci. 4. Dziedziczenie grup krwi. Molekularna regulacja funkcji układu immunologicznego. Grupy krwi AB0, Rh. Konflikt serologiczny. Inne układy grupowe krwi. Rodzaje zmienności: rekombinacje, mutacje. Mechanizmy decydujące o różnorodności receptorów wiążących antygeny. Cytokiny modulujące funkcję układu immunologicznego. 5. Cytogenetyka. Budowa chromosomów eukariotycznych oraz ich typy morfologiczne. Mutacje chromosomowe: aberracje liczbowe i strukturalne chromosomów. Zespoły aberracji chromosomowych. Diagnostyka prenatalna: nieinwazyjne i inwazyjne testy, badanie wolnego płodowego DNA w surowicy krwi matki. Ryzyko wystąpienia zespołów aberracji chromosomowych. Zespoły chorobowe związane z zaburzeniem napraw DNA. 6. Cechy dziedziczone jednogonowo cz.1. Pojęcia allel, genotyp, fenotyp, homozygota i heterozygota. Mutacje i polimorfizmy. Lokalizacja mutacji w genomie a konsekwencje fenotypowe. Penetracja genów. Mutacje utraty i nabycia funkcji. Mutacje de novo 7. Cechy dziedziczone jednogonowo cz.2. Dziedziczenie autosomalne dominujące i recesywne. Budowa chromosomów X i Y. Gen SRY. Dziedziczenie recesywne i dominujące związane z chromosomem X. Przykłady chorób dziedziczonych jednogonowo. Mutacje dynamiczne. Antycypacja. Dziedziczenie mitochondrialne. Zjawisko homo- i heteroplazmii, wartość progowa. 8. Cechy wieloczynnikowe. Skutki niewielkich insercji i delecji; przesunięcie ramki odczytu. Mutacje punktowe. Polimorfizm pojedynczego nukleotydu. Rodzaje mutacji punktowych w części kodującej genomu: synonimiczna, konserwatywna i nie konserwatywna zmiana sensu oraz nonsensowna. Cecha poligenowa i wieloczynnikowa. Model rzadkiego allelu i powszechnego wariantu. Model wartości progowej. Ryzyko chorób wieloczynnikowych. Epigenetyczna regulacja ekspresji genów: metylacja DNA, kod histonowy oraz interferencja RNA. Nutrigenomika. Badania „omiczne”. Oddziaływania pomiędzy foodomem, genomem a fenotypem. Czynniki karcinogenne w żywności. Badanie mikrobiomu. 9. Choroby nowotworowe. Charakterystyka komórek nowotworowych. Podział nowotworów ze względu na tkankę, z której się wywodzą. Etapy karcynogenezy. Karcynogeny. Uszkodzenia DNA. Odpowiedź komórki na uszkodzenia DNA: naprawa DNA, apoptoza, autofagia i starzenie komórkowe. Białko TP53. Geny supresorowe, protoonkogeny i onkogeny. Nowotwory dziedziczne: dziedziczny rak sutka i jajnika; mutacje genów BRCA1 i 2. 10. Techniki molekularne stosowane w diagnostyce i terapii chorób człowieka. Znaczenie wczesnego rozpoznania choroby. Reakcja łańcuchowa polimerazy (PCR). Elektroforeza. Western-blot. Real-time PCR. Izolacja materiału genetycznego. Techniki mikromacierzowe. Sekwencjonowanie. NGS. Celowana terapia przeciwnowotworowa. Syntetyczna letalność. Strategie w opracowywaniu nowych leków. <u>Seminarium</u> 1. Etapy ekspresji informacji genetycznej. Konstruowanie rodowodów i określanie prawdopodobieństw wystąpienia chorób. Układy grupowe krwi. Powszechne trisomie autosomalne. Zespoły uwarunkowane przez powszechne aneuploidie chromosomowe (zespół Patau, zespół Edwardsa, zespół Downa). Zaburzenia związane z nondysjunkcją chromosomów płci (Zespół Turnera, Zespół Klinefeltera, Tri-, Tetra-, i Pentasomia chromosomu X, Zespół XYY). Choroby sprzężone z chromosomem X (dystrofia mięśniowa Duchenne’a, hemofilia A i B, zespół Retta, albinizm oczny). Choroby uwarunkowane mutacjami jednogonowymi. Choroby autosomalne dominujące (achondroplazja, rodzinna hipercholesterolemia, zespół Marfana, wrodzona łamliwość kości). Choroby autosomalne recesywne (rdzeniowy zanik mięśni, mukowiscydoza, fenyloketonuria, galaktozemia, choroba Wilsona, niedokrwistość sierpowata, albinizm oczno-skinny). Choroby wywołane zwiększoną liczbą powtórzeń trójnukleotydowych (choroba Huntingtona, ataksja Friedreicha, zespół łamliwego chromosomu X, dystrofia miotoniczne). 2. Podstawowe enzymopatie metabolizmu puryn - krótki opis schorzeń: hiperurykemia, dna moczanowa, zespół Lescha-Nyhana, niedobory immunologiczne. Zasada działania leku – metotreksat. Choroby związane z zaburzoną szlakiem naprawy DNA przez wycięcie nukleotydu (Skóra pergaminowata i barwnikowa, Zespół Cockayne’a, Syndrom Werner’a, Trichothiodystrofia (TTD) oraz naprawy pęknięć dwuniciowych DNA (Zespół Bloom’a, Ataksja-teleangiektazja, Anemia Fanconi). Choroby genomu mitochondrialnego. Struktura genomu mitochondrialnego, zjawisko homo- i heteroplazmii, dziedziczenie genomu mitochondrialnego, definicja chorób mitochondrialnych i ogólna częstota ich występowania, klasyfikacja chorób mitochondrialnych z przykładami. Choroby przewlekłe o etiologii wieloczynnikowej (choroba Alzheimera, fawizm, wieloczynnikowe choroby układu sercowo-naczyniowego, cukrzyca insulinozależna typu 1, cukrzyca insulinozależna typu 2, cukrzyca MODY). Choroby nowotworowe (czynniki genetyczne i środowiskowe; pojęcia genu supresorowego, protoonkogeny, onkogeny; rodzinne występowanie nowotworów: mutacje w genach BRCA1, BRCA2, APC, hMSH2, hMLH1).

7	Farmakologia	<u>Wykłady</u> 1. Podstawowe zasady farmakoterapii, w tym mechanizmy działania, działania niepożądane i ich zgłaszanie, losy leku w organizmie i czynniki wpływające na farmakokinetykę 2. Kliniczne znaczenie interakcji leków 3. Farmakoterapia okresu ciąży i laktacji 4. Farmakoterapia bólu 5. Krew i środki krwiozastępcze 6. Farmakologia poszczególnych układów (nerwowego, krążenia, oddechowego, pokarmowego) 7. Farmakoterapia cukrzycy 8. Hormony, w tym hormony kory nadnerczy 9. Leki przeciwhistaminowe i przeciwalergiczne 10. Farmakoterapia zakażeń bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych. Środki dezynfekcyjne 11. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich <u>Ćwiczenia</u> 1. Interpretacja charakterystyk farmaceutycznych produktów leczniczych, obliczanie dawek leków; 2. Wypisywanie recept i ordynowanie leków, omawianie przypadków klinicznych i dobór farmakoterapii 3. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
8	Radiologia	<u>Wykłady</u> 1. Diagnostyka obrazowa – rentgenodiagnostyka. Cechy promieni rentgenowskich istotnych w diagnostyce medycznej. Badania diagnostyczne z użyciem promieniowania X 2. Metody obrazowania w radiologii. Przykłady badań RTG. 3. Metody badań ultradźwiękowych. 4. Metody badań izotopowych. 5. MR – rezonans magnetyczny w diagnostyce medycznej. 6. Promieniowanie jonizujące wykorzystywane w medycynie. 7. Rola i zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań obrazowych poszczególnych narządów i układów. 8. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem po badaniach diagnostycznych z wykorzystaniem promieniowania. 9. Zasady podawania środków cieniujących – rola pracownika. 10. Ogólne zasady ochrony przed promieniowaniem. Środki do ochrony radiologicznej pracownika i pacjenta.
9	Zdrowie Publiczne	<u>Wykłady</u> W1. Historia Zdrowia Publicznego. Zakres i działania Zdrowia Publicznego. Kryteria i ocena zdrowia. Czynniki determinujące zdrowie jednostki i społeczeństwa. Co to jest profilaktyka? Edukacja zdrowotna. W2. Ważne definicje i pojęcia z zakresu Zdrowia Publicznego. Sanologia. Rodzaje epidemiologii służące do oceny stanu zdrowia populacji. Problemy demograficzne we współczesnym świecie. W3. Zmiany w strukturze demograficznej w Polsce i na świecie. Starzenie się społeczeństw a nowe zadania dla Zdrowia Publicznego. Problemy ludzi starszych a problemy państwa. Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu w środowisku osób starszych. Zadania pielęgniarki w opiece senioralnej. W4 i W5 Najczęściej występujące choroby cywilizacyjne (przewlekłe choroby niezakaźne) w Polsce i na świecie. Omówienie etiologii, epidemiologii i zapobieganie ich rozwojowi - część 1. Zadania pielęgniarki w profilaktyce chorób cywilizacyjnych. (I-II część). W6. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Szczepienia ochronne w Polsce. Rodzaje szczepień. Szczepienia dodatkowe i nieobowiązkowe. Profilaktyka przeciw grypie, a konsekwencje zdrowotne pogrypowej infekcji. Rola pielęgniarki w zakresie profilaktyki szczepiennej w różnych grupach wiekowych. W7. Promocja zdrowia. Systemy Opieki Zdrowia w Polsce, Unii Europejskiej i na Świecie. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych w Polsce. Inne sposoby finansowania i rodzaje usług medycznych. W8. Negatywne skutki zdrowotne we współczesnych społeczeństwach wynikiem występowania patogenów biologicznych. Wybrane choroby bakteryjne, wirusowe, grzybicze i pasożytnicze oraz ich profilaktyka. W9. Podstawowe zasady zdrowego odżywiania. Metody oceniające sposoby żywienia. Diety zalecane w chorobach cywilizacyjnych. Piramida żywieniowa wg WHO. Jaką dietę stosują osoby najstarsze na świecie? Zadania pielęgniarki w edukacji nt. prawidłowego odżywiania. W10. Zadania pielęgniarki w środowisku pracy. Tworzenie planu kariery zawodowej. Jakości opieki pielęgniarskiej. Higiena pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Wybór rodzaju pracy pielęgniarki w zależności od warunków psychofizycznych i kwalifikacji. Ergonomia w miejscu pracy. Podstawowe błędy przy myciu i dezynfekcji rąk. Czynniki środowiska pracy związane z wykonywanym zawodem pielęgniarki oraz możliwe skutki dla zdrowia. <u>Seminarium</u> 1. Zadania pielęgniarki w zakresie dbania o własne zdrowie. Zasady ergonomii w środowisku pracy pielęgniarki. Higiena nauki, pracy i odpoczynku. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Planowanie kariery zawodowej. Zastosowanie metody SWOT. Samodzielne opracowanie przez studenta podstawowych zasad ergonomii w pracy zawodowej. Zaplanowanie kariery zawodowej. 2. Zadania pielęgniarki w profilaktyce pierwszo-, drugo-, i trzeciorzędowej chorób cywilizacyjnych. Samodzielne opracowanie przez studenta programu profilaktycznego dla osób z grupy ryzyka rozwoju cukrzycy/chorób układu krążenia lub chorujących na choroby przewlekłe celem zapobiegania powikłaniom. Samodzielne przygotowanie przez studenta programu profilaktycznego dla wybranej populacji w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu. Przygotowanie ulotki informacyjnej o programie profilaktyki nowotworowej zachęcającej do zgłaszania się pacjentów na badanie.
10	Prawo medyczne	<u>Wykłady</u> 1) Organizacja systemu opieki zdrowotnej w Polsce. 2) Regulacje prawne odnoszące się do organizacji systemu opieki zdrowotnej: Konstytucja RP, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o działalności leczniczej, ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. 3) Świadczenia opieki zdrowotnej – definicja/rodzaje. 4) Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych (świadczenia zdrowotne, świadczenia rzeczowe, świadczenia towarzyszące). 5) Osoby wykonujące zawód medyczny; zawód pielęgniarki a inne zawody medyczne. 6) Zawód pielęgniarki jako samodzielny zawód medyczny. 7) Samorząd zawodowy pielęgniarek. 8) Zasady wykonywania zawodu pielęgniarki. 9) Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 10) Prawa i obowiązki pielęgniarki. 11) Prawa pacjenta oraz sytuacja dziecka jako pacjenta – zagadnienia wybrane. 12) Zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki. 13) Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną pacjentowi w czasie wykonywania zabiegów pielęgniarskich oraz udzielania świadczeń zdrowotnych. 14) Błędy pielęgniarskie – przykłady z orzecznictwa sądowego, kazusy. 15) Pojęcie zdarzenia niepożądane, zdarzenia medycznego, przewinienia zawodowego.

11	Psychologia	1. Psychologiczne mechanizmy zachowania: proces uczenia się; procesy emocjonalne; 2. Radzenie sobie z objawami napięcia emocjonalnego w praktyce pielęgniarstwa; 3. Osobowość: prawidłowości i zaburzenia; spektrum medyczne zaburzeń osobowości; 4. Zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka - istota i mechanizmy powstawania zaburzeń w systemie rodzinnym. Psychopatologia życia rodzinnego - rekomendacje dla praktyki pielęgniarstwa; 5. Mechanizmy funkcjonowania w sytuacjach trudnych i traumatycznych. Pomoc psychologiczna w sytuacjach trudnych i traumatycznych; 6. Komunikacja interpersonalna w ochronie zdrowia; Aktywne słuchanie w opiece pielęgniarstwa; Błędy jatrogenne i bariery werbalne w relacji pacjent – personel pielęgniarstwa. Niewerbalne aspekty opieki pielęgniarstwa; 7. Psychologiczne determinanty zdrowia; model Salutogenezy; 8. Adaptacja człowieka do życia z chorobą. Praktyczne implikacje do pracy z osobami chorującymi przewlekłe. Metody radzenia sobie z lękiem; 9. Mechanizmy powstawania zjawiska wypalenia zawodowego; charakterystyka zjawiska. Zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnej odporności psychicznej; 10. Wsparcie społeczne i psychologiczne w praktyce pielęgniarstwa.
12	Socjologia	<u>Wykłady</u> 1. Małe grupy społeczne: cechy, wybrane rodzaje małych grup, funkcje. Rodzina jako grupa społeczna: podstawowe cechy, typy i funkcje. Grupy formalne (organizacje): cechy. Szpital jako instytucja: cechy szpitala jako instytucji, dysfunkcjonalność szpitala, szpital jako instytucja totalna. Ekosystem: definicja 2. Kultura: definicje, obszary regulacji kulturowej, etnocentryzm vs relatywizm kulturowy. Różnorodność kulturowa i religijna. 3. Interakcje społeczne: perspektywa socjologiczna. Socjalizacja: perspektywa socjologiczna, rodzaje i zakres socjalizacji. Społeczność lokalna: definicja, cechy, rodzaje, funkcje. 4. Dewiacja społeczna: definicje, cechy strukturalne, rodzaje. Wybrane zachowania dewiacyjne: uzależnienia od substancji, uzależnienia od mediów. 5. Stosunki międzygrupowe: stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja – definicje pojęć, źródła dyskryminacji. Przejawy dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek. 6. Zmiana społeczna: definicja pojęcia. System ochrony zdrowia: definicja pojęcia, elementy systemu. Czynniki zmian społecznych (aktualnych, prognozowanych) wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia i warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa. 7. Postawa: definicja pojęcia, cechy i funkcje postaw. Postawy społeczeństwa polskiego wobec zdrowia i systemu opieki zdrowotnej – wyniki wybranych badań. <u>Seminarium</u> 1. umiejętność identyfikacji zachowań świadczących o dyskryminacji, rasizmie i dysfunkcjonalności w wybranych grupach społecznych. Motywacja do podjęcia działań zapobiegających ww zachowaniom. 2. umiejętność identyfikacji czynników wpływających na sytuację zdrowotną jednostki na poziomie rodziny i społeczności lokalnej.
13	Etyka zawodu pielęgniarstwa	<u>Wykłady</u> 1. Etyka ogólna. Etyka pielęgniarstwa. Etyka zawodowa. Bioetyka. 2. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarstwa. Decyzje etyczne. Dylematy etyczne. 3. Etyka normatywna pielęgniarstwa. Aksjologii. Deontologia. Arteologia. 4. Szczegółowa etyka pielęgniarstwa. Zasady etycznego postępowania pielęgniarstwa. Założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego. Odrębności kulturowe i religijne pacjentów. 5. Kodeks etyki dla pielęgniarstwa Międzynarodowej Rady Pielęgniarek ICN i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej. <u>Seminarium</u> 1. Wzór osobowy pielęgniarstwa jako kategoria aksjologii pielęgniarstwa. Osoba i jej godność jako podstawowe wartości moralne. 2. Dylematy etyczne w praktyce pielęgniarstwa. Decyzje etyczne. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki.
14	Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	Psychologiczne podstawy pracy zespołowej. Motywowanie członków zespołu. Przywództwo i style zarządzania w pracy zespołowej. Samoocena pracy zespołu. Wykorzystanie AT w kontakcie z pacjentem, jego rodziną i członkami ZI. Zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną/opiekunem. Budowanie relacji i przekazywanie informacji pacjentowi/osobie upoważnionej. Metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem. Motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń i zdrowotnego stylu życia. Metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi. Zasady postępowania oraz radzenie sobie z przejawami mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy. Modele organizowania pracy własnej i zespołu. Planowanie pracy zespołu. Konflikty interpersonalne w środowisku pracy. Strategie i metody rozwiązywania konfliktów interpersonalnych w środowisku pracy. Komunikacja inkluzywna w opiece pielęgniarstwa
15	Pedagogika	1. Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej (wychowanie, kształcenie). 2. Pojęcie rozwoju w sferze intelektu i mowy. 3. Pojęcia dysfunkcji rozwoju w sferze intelektualnej, sensorycznej, mowy, motoryki. 4. Charakterystyka, organizacja i metody terapii pedagogicznej i zajęciowej dla pacjenta z dysfunkcjami rozwoju psycho-fizycznego. 5. Pojęcie i metodyka edukacji zdrowotnej. 6. Metodyka edukacji zdrowotnej w zakresie rozpoznawania i zaspakajania potrzeb edukacyjnych w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa. 7. Podstawowe techniki redukowania leku i metody relaksacji.
16	Język angielski	1. Części ciała. 2. Pozyccje anatomiczne. 3. Skóra – funkcje choroby skórne. 4. Jamy ciała. 5. Układ szkieletowy - budowa. 6. Skrótów medycznych. 7. Układ oddechowy – budowa, fizjologia, choroby. 8. Krew – budowa, choroby. 9. Układ krwionośny – fizjologia, choroby. 10. Układ trawienny – budowa, fizjologia, choroby. 11. Układ moczowy – budowa, choroby. 12. Układ nerwowy – budowa, choroby. 13. Oko – budowa, choroby. 14. Ucho - budowa, choroby. 15. Układ rozrodczy u kobiet i mężczyzn – budowa, choroby. 16. Układ dokrewny – gruczoły, funkcja gruczołów. 17. Obserwacja pacjenta przez pielęgniarkę – parametry życiowe, rozpoznawanie stanów chorobowych i nieprawidłowości. 18. Pozyccje pacjenta leżącego – opis, wskazania, przeciwwskazania do pozycji. 19. Temperatura ciała – mierzenie, opis przyrządów do mierzenia temperatury. 20. Tętno – fizjologia, opis sposobu mierzenia. 21. Oddychanie – prawidłowe, patologia procesu oddechowego. 22. Ciśnienie krwi – rodzaje, prawidłowe, stan patologiczny, opis przyrządów do mierzenia ciśnienia krwi. 23. Przyjęcie pacjenta do szpitala – wywiad pielęgniarstwa z pacjentem. 24. Asystowanie podczas badania fizykalnego – czynności, przyrządy medyczne lekarza i pielęgniarstwa. 25. Lek – rodzaje, postaci, droga podania, sposób działania, dawkowanie. 26. Zastrzyki – rodzaje. 27. Narkotyki – rodzaje, objawy uzależnienia i odstawienia. 28. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem po operacji. 29. Rany – rodzaje, opieka pielęgniarstwa. 30. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobą zakaźną. 31. Ciąża – opieka pielęgniarstwa, dieta, fizjologia, stany patologiczne. 32. Poród – etapy, fizjologia, stany patologiczne, narzędzia medyczne w porodzie wspomaganym, opieka i rola pielęgniarstwa. 33. Oddziały szpitalne. 34. Pierwsza pomoc. 35. Ból – rodzaje, sposoby eliminowania.

17	Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	1. Zasady i techniki badania podmiotowe (wywiadu) dotyczącego stanu zdrowia. 2. Zasady i techniki badania przedmiotowego (badania fizykalnego). 3. System opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/lagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem). 4. System opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw). 5. Uwarunkowania kulturowe i społeczne w ocenie stanu zdrowia. 6. Zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi. 7. Zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego). 8. Rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania. 9. Znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej. 10. Dokumentacja badania podmiotowego i przedmiotowego. 11. Badanie podmiotowe i przedmiotowe skóry, włosów i paznokci. 12. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu kostno-mięśniowego. 13. Badanie podmiotowe i przedmiotowe głowy, oka, ucha, nosa, gardła i szyi. 14. Badanie podmiotowe i przedmiotowe klatki piersiowej i płuc. 15. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu sercowo-naczyniowego i obwodowego układu krążenia. 16. Badanie podmiotowe i przedmiotowe jamy brzusznej i układ moczowo-piciowego. 17. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu nerwowego. 18. Badanie fizykalne dziecka, osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku. 19. Kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe. 20. Badanie podmiotowe i fizykalne przeprowadzane przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
18	Podstawy pielęgniarstwa	<u>Wykłady</u> 1. Uwarunkowania historyczne rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki. Istota współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji. 2. Filozofia pielęgniarstwa – podstawowe pojęcia z zakresu pielęgniarstwa: Pielęgniarstwo, pielęgnowanie. Rola pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej. Wpływ pielęgniarstwa tradycyjnego i współczesnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej. 3. Rola społeczno - zawodowa pielęgniarki. Funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki. 4. Wspieranie, pomaganie, towarzyszenie -rola pielęgniarki. Holizm w pielęgniarstwie - istota. 5. Model pracy pielęgniarki - Primary Nursing. Zadania pielęgniarki w opiece nad poszczególnymi grupami: pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. 6. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich (tradycyjny, ICNP, NANDA). 7. Główne założenia opieki pielęgniarskiej w oparciu o wybrane założenia teoretyczne Dorothy Orem, Florence Nightingale, Virginii Henderson, Callista Roy, Betty Neuman 8. Drogi podawania leków: droga enteralna i paraenteralna. Obliczanie dawek leków. 9. Zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich (gorączka, odleżyna, ból) 10. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej. Zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich (Proces pielęgnowania pacjenta unieruchomionego oraz z problemami ze strony układu moczowego) 11. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej. Zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich (Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze schorzeniami układu oddechowego i krążenia. (Proces pielęgnowania pacjenta z problemami ze strony układu pokarmowego). 12. Zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego. <u>Ćwiczenia</u> 1. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania: pobieranie materiałów do badań, uczestniczenie w badaniach, wykonywanie pomiarów podstawowych parametrów, pomiary antropometryczne, wystawianie skierowań na określone badania. 2. Udział pielęgniarki w terapii chorego: podawanie leków różnymi drogami, krwi i pochodnych, szczepionek, surowic, wystawianie recept na leki, środki spożywcze w ramach swoich kwalifikacji 3. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego: pielęgniarki, sprzętu, materiału. 4. Stosowanie zabiegów p/zapalnych, bańki, okłady zimne i ciepłe. 5. Wykonywanie płukania jam ciała: jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, rany, przetoki jelitowej. 6. Karmienie pacjenta różnymi drogami. 7. Przemieszczanie, transport i pozycjonowanie pacjenta. 8. Wykonywanie czynności profilaktycznych i leczniczych w obrębie układu oddechowego: gimnastyka oddechowa, oklepywanie, nacieranie, inhalacja, drenaż, tenoterapia, odśluzowywanie i skóry: odleżyny. 9. Wykonywanie zabiegów higienicznych u dzieci i dorosłych. 10. Pielęgnacja przetoki jelitowej i moczowej. 11. Założenie: zgłębnika do żołądka i jego pielęgnacja. Wymiana PEG; cewnika do pęcherza moczowego i jego pielęgnacja. 12. Dobór technik i metod bandażowania, materiałów opatrunkowych. 13. Pielęgnacja rany i usuwanie szwów. 14. Wykonywane zabiegów doodbytniczych 15. Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia, złamaniach, zwichnięciach i skręceniach, krwawieniach i krwotokach.
19	Promocja zdrowia	<u>Wykłady</u> 1. Zdrowie-terminologia. 2. Czynniki warunkujące zdrowie. 3. Główne zagrożenia zdrowotne. 4. Podstawowe pojęcia z zakresu promocji zdrowia. 5. Rozwój promocji zdrowia w świetle konferencji międzynarodowych i krajowych. 6. Profilaktyka jako element promocji zdrowia .

20	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	<u>Wykłady</u> 1. Struktura i zakres świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej. 2. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej. 3. Rozpoznanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny i społeczności lokalnej. 4. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwie w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. 5. Udział pielęgniarki w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej.
21	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	<u>Wykłady</u> 1. System informacyjny a system informatyczny. SIM, E-Zdrowie, m-Zdrowie - różnice i zastosowanie w ochronie zdrowia - regulacje oraz rekomendacje. EHR, EMR Block-Chain i ich zastosowanie w systemach informacyjnych w ochronie zdrowia. Modele wymiany informacji i zarządzania wiedzą. Dokument jego postać i forma. Rozwój systemów informacyjnych w pielęgniarstwie i ochronie zdrowia. Rejestry i ich znaczenie dla bezpieczeństwa klienta/pacjenta – adwokatura. 2. Systemy wspierające podejmowanie decyzji. Zasady bezpieczeństwa korzystania z systemów IT. Robotyka w pielęgniarstwie. EHR w systemach informatycznych. Kompetencje informatyczne personelu medycznego. Etyka w informatyzacji ochrony zdrowia. <u>Ćwiczenia</u> 1. Rozwój systemów informacyjnych w ochronie zdrowia. Plan koordynowanej opieki w studium przypadku. 2. Systemy wspierające podejmowanie decyzji
22	Zakażenia szpitalne	<u>Wykłady</u> 1. Zakażenie szpitalne – definicja, podział zakażeń. 2. Czynniki ryzyka i czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych. 3. Rezerwuary i źródła drobnoustrojów w środowisku szpitalnym. 4. Drogi przenoszenia się zakażeń, łańcuch epidemiologiczny. 5. Monitorowanie zakażeń szpitalnych, cele monitorowania zakażeń, tworzenie efektywnego programu kontroli zakażeń. 6. Zespół i komitet kontroli zakażeń szpitalnych – rola pielęgniarki epidemiologicznej. 7. Zasady pobierania materiału do badań bakteriologicznych – wydzielin z drzewa oskrzelowego, moczu, krwi. 8. Bakteriologiczna analiza bieżąca i okresowa. 9. Higiena rąk, wytyczne WHO dotyczące higieny rąk w opiece zdrowotnej– zasady mycia i dezynfekcji rąk, zasady stosowania rękawic medycznych. 10. Dekontaminacja w tym dezynfekcja i sterylizacja – postępowanie zapobiegające zakażeniu szpitalnym. 11. Zakażenia odczynkowe krwi, szpitalne zapalenia płuc, zakażenia układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażenia miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym - zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby powstawania zakażeń. <u>Seminarium</u> 1. Higiena rąk w opiece zdrowotnej- rekomendacje. 2. Postępowanie aseptyczne i antyseptyczne – zasady. 3. Dezynfekcja – rodzaje dezynfekcji i zasady stosowania środków dezynfekcyjnych i metod dezynfekcji. 4. Sterylizacja – rodzaje sterylizacji, postępowania z materiałem sterylnym. 5. Rekomendacje bezpiecznego dostępu naczyniowego. 6. Zasady zapobiegania szpitalnemu zapaleniu płuc. 7. Zasady zapobiegania zakażeniu układu moczowego – pacjent z cewnikiem moczowym – rekomendacje. 8. Zasady zapobiegania zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile. 9. Zasady zapobiegania zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu. 10. Zasady higieny rąk w opiece zdrowotnej. 11. Zasady stosowania środków ochrony indywidualnej – rękawic ochronnych, fartuchów ochronnych, ochrona twarzy, ochrona głowy, obuwie ochronne. 12. Postępowanie w sytuacji ekspozycji zawodowej na materiał potencjalnie zakaźny. 13. Rodzaje izolacji - izolacja standardowa i izolacja zależna od dróg przenoszenia patogenów.
23	Dietetyka	<u>Wykłady</u> 1. Podstawowe pojęcia i definicje odżywiania, składników pokarmowych, podział, rola składników pokarmowych, zapotrzebowanie ilościowe i jakościowe organizmu na składniki pokarmowe w warunkach zdrowia i choroby. Udział pielęgniarki w edukacji oraz terapii pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi. 2. Podstawowa przemiana materii, całkowita przemiana materii i czynniki je warunkujące, zapotrzebowanie energetyczne w zależności od wieku, płci, aktywności fizycznej, Talerz Zdrowego Żywienia, główne zasady zdrowego żywienia, planowanie jadłospisu, cechy poprawnego jadłospisu, popularne diety eliminacyjne: wady i zalety. 3. Podstawowe pojęcia i definicje ocena składu ciała, metody oceny składu ciała: badanie antropometryczne, biochemiczne, definicja, typy otyłości i zasady dietetycznego leczenia otyłości; 4. Zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia; definicja niedożywienia, klasyfikacja, przyczyny zapobieganie, leczenie niedożywienia, żywienie dojelitowe, pozajelitowe – definicja, klasyfikacja, cele, 5. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (ONS); preparaty do stosowania, doustne środki specjalnego przeznaczenia medycznego, wybrane niedobory pokarmowe - objawy. 6. Zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej; 7. Podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych; Rola, zasady, cele leczenia dietetycznego nadciśnienia tętniczego, hiperlipidemii, w chorobach układu sercowo-naczyniowego, dieta DASH, śródziemnomorska, fleksitariańska, bałtycka (nordycka), wytyczne PTK i PTL dotyczące nefarmakologicznego leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego; 8. Definicja cukrzycy, etiologiczna klasyfikacja cukrzycy, objawy, badania, rozpoznawanie cukrzycy, nazewnictwo stanów hiperglikemicznych wg ADA, EASD, PTB, wieloczynnikowe leczenie cukrzycy, zasada daleko posuniętej indywidualizacji celów i strategii leczenia cukrzycy typu 2, cele leczenia cukrzycy, edukacja w cukrzycy, dieta w cukrzycy - główne zasady i rola, definicje, zastosowanie praktyczne w leczeniu dietetycznym cukrzycy – wymiennika węglowodanowego, wymiennika białkowo-tłuszczowego, definicja, klasyfikacja, znaczenie w leczeniu cukrzycy - indeksu glikemicznego, ładunku glikemicznego. 9. Klasyfikacja i rodzaje diet; dieta lekkostrawna, bogatobiałkowa, niskobiałkowa, bezglutenowa: główne zasady, charakterystyka i wskazania do stosowania (leczenie dietetyczne wybranych chorób autoimmunologicznych, wątroby i nerek) <u>Seminarium</u> 1. Udział pielęgniarki w edukacji oraz terapii pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi. Praca praktyczna – ocena stanu odżywienia, zaplanowanie i wykonanie zaleceń dietetycznych u pacjentów z uwzględnieniem chorób towarzyszących. Wspólne opracowywanie planów edukacyjnych dla pacjentów, nauka praktycznego wykorzystania dostępnych narzędzi edukacyjnych. 2. Praca praktyczna – ocena wybranego sposobu żywienia, charakterystyka diety, analiza wad i zalet wybranego sposobu żywienia, ocena wskazań do stosowania, ocena ryzyka lub korzyści zdrowotnych podczas stosowania, analiza ew niedoborów pokarmowych i ocena ew konieczności wdrożenia suplementacji lub środków specjalnego przeznaczenia medycznego, nauka praktycznego wykorzystania dostępnych narzędzi edukacyjnych.

24	Organizacja pracy pielęgniarki	<u>Wykłady</u> W 1: 1.Podstawowe podejście koncepcyjne do problematyki stanowiska pracy; 2. Zakres odpowiedzialności, obowiązków i uprawnień na pielęgniarskich stanowiskach pracy; 3.Rodzaje podległości zawodowej; 4.Schemat organizacyjny dla stanowiska pielęgniarki. W 2: 1.Wstęp do ergonomii pracy; 2. Rytm biologiczne i ich wpływ na aktywność fizyczną i umysłową; 3.Przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy; 4.Analiza obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy. W 3: 1.Podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej; 2.Usprawnianie pracy i ocena pracy; 3. Wpływ organizacji pracy na jakość świadczonej opieki; 4.Zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki; W 4: 1.System zarządzania jakością; 2.Kompleksowe zarządzanie jakością (TQM); 3.Jakość jako element bezpieczeństwa medycznego w ochronie zdrowia; 4.Zarządzanie ryzykiem w opiece zdrowotnej; 5.Standardy i procedury praktyki pielęgniarskiej. W5: 1.Planowanie ścieżki kariery zawodowej; 2.Działanie zorganizowane i planowanie pracy własnej i podległego personelu. Zarządzanie czasem; 3.Współpraca interdyscyplinarna; 4. Delegowanie zadań. <u>Seminarium</u> Plan monitorowania zagrożeń w pracy pielęgniarki i w oparciu o czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;
25	Zajęcia FAKULTATYWNE: język migowy	1. Wiodące problemy funkcjonowania i komunikacji z osobami niedosłyszącymi i niesłyszącymi. 2. Znaki Języka Migowego (daktylograficzne i ideograficzne) w zakresie kontaktu pacjent- pielęgniarka. 3. Zasady porozumiewania się w Języku Migowym. 4. Posługiwanie się znakami Języka Migowego w kontakcie pacjent- pielęgniarka.
	Zajęcia FAKULTATYWNE: Telemedycyna i e-zdrowie	1. Wprowadzenie do telemedycyny i e-zdrowia 2. Technologie telemedyczne i e-zdrowia 3. Telemedycyna i e-zdrowie w pielęgniarstwie 4. Aspekty prawne i etyczne telemedycyny i e-zdrowia 5. Bezpieczeństwo i wyzwania telemedycyny i e-zdrowia 6. Praktyczne aspekty telemedycyny i e-zdrowia 7. Sztuczna inteligencja w telemedycynie
26	Choroby wewnętrzne	<u>Wykłady</u> 1. Choroby krwi. 2. Symptomatologia chorób układu oddechowego i chorób układu krążenia. 3. Choroby nerek. 4. Cukrzyca. <u>Cwiczenia CSM</u> (scenariusze w oparciu o materiał wykładowy)
	i pielęgniarstwo internistyczne	<u>Wykłady</u> Wykład 1. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu krążenia, serca i naczyń krwionośnych. Wykład 2. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu oddechowego. Wykład 3. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu pokarmowego. Wykład 4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu moczowego. Wykład 5. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu dokrewnego. Wykład 6. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu krwiotwórczego Wykład 7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu krwiotwórczego. c.d Wykład 8. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu kostno – stawowego, mięśni.
27	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	<u>Wykłady</u> 1. Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof – wybrane aspekty, podstawowe pojęcia. 2. Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce. Akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz ratowanie życia i zdrowia w sytuacji zagrożeń. Instytucje, placówki realizujące działalność na rzecz ratownictwa w Polsce. 3. Rola, zadania oraz medyczne działania ratunkowe podejmowane przez pielęgniarki w jednostkach ratownictwa medycznego (szpitalny oddział ratunkowy, zespół ratownictwa medycznego). 4. Zasady organizacji opieki specjalistycznej w szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Zasady przyjęcia do SOR, system segregacji medycznej. Standardy i procedury postępowania w SOR. 5. Standardy, algorytmy i procedury postępowania w zakresie podstawowych i zaawansowanych czynności podtrzymywania życia. 6. Organizacja akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych i katastrofach. Segregacja medyczna poszkodowanych. Specyfika postępowania w skażeniach biologicznych, chemicznych, radiacyjnych. <u>Cwiczenia</u> 1. Ocenianie stanu pacjenta w nagłym zagrożeniu życia i zdrowia, rozpoznawanie stanów zagrożenia życia. Udzielanie pierwszej pomocy w nagłej utracie przytomności; układanie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej. Rozpoznawanie stanu nagłego zatrzymania krążenia. Wykonywanie podstawowych czynności resuscytacyjnych u dorosłych. Wykonywanie automatycznej defibrylacji zewnętrznej. Udzielanie pomocy osobie z ciałem obcym w drogach oddechowych. 2. Ocenianie stanu dziecka w nagłym zagrożeniu życia i zdrowia, rozpoznawanie stanów zagrożenia życia. Udzielanie pierwszej pomocy dziecku w nagłej utracie przytomności. Rozpoznawanie stanu nagłego zatrzymania krążenia. Wykonywanie podstawowych czynności resuscytacyjnych u dzieci. Udzielanie pomocy dziecku z ciałem obcym w drogach oddechowych. DU31 3. Wykorzystanie bezprzrządowych i przrządowych (rurka ustno - gardłowa) metod zapewnienia drożności dróg oddechowych. Wentylowanie dziecka i dorosłego z użyciem worka samorozprężalnego i tlenu.
	Pediatria	<u>Wykłady</u> 1. Wybrane choroby zakaźne u dzieci – omówienie najczęstszych ostrych chorób zakaźnych u dzieci, różnicowanie wysypek wieku dziecięcego, zasady postępowania w przypadku odwodnienia u dziecka. 2. Wybrane choroby przewlekłe wieku dziecięcego – definicja choroby przewlekłej, omówienie najczęstszych chorób alergicznych wieku rozwojowego, wybranych przewlekłych chorób, w tym: układu krążenia, oddechowego, endokrynnego, opieka nad dzieckiem z chorobą przewlekłą. 3. Przyczyny gorączki u dzieci – czynniki wywołujące podwyższoną temperaturę w organizmie dziecka, postępowanie w gorączce u dziecka. 4. Wpływ chorób cywilizacyjnych na układ krążenia u dzieci – omówienie wpływu zagrożeń cywilizacyjnych na zdrowie dziecka, w tym: nadciśnienie tętnicze, dyslipidemie, nadwaga, otyłość, sposoby zapobiegania im od najwcześniejszych etapów życia człowieka. 5. Wybrane choroby reumatyczne wieku dziecięcego – przyczyny i różnicowanie dolegliwości ze strony narządu ruchu w wieku rozwojowym, zasady opieki nad dziećmi z przewlekłymi chorobami narządu ruchu i układowymi zapalnymi chorobami tkanki łącznej. 6. Podstawy EKG u dzieci – podstawowe zasady wykonywania i interpretacji EKG u dziecka, najważniejsze odrębności EKG wieku rozwojowego. <u>CSM</u> Odrębności zbierania wywiadu i badania dziecka w zależności od wieku, interpretacja podstawowych badań laboratoryjnych u dzieci, podstawowe informacje na temat wystawiania recept i dawkowania leków u dzieci.

28	i pielęgniarstwo pediatriczne	<u>Wykłady</u> 1. Wprowadzenie do pielęgniarstwa pediatricznego: specyfika pielęgniarstwa pediatricznego (czynniki wyróżniające pielęgniarstwo pediatriczne, organizacja opieki zdrowotnej nad dzieckiem, dylematy etyczne w pielęgniarstwie pediatricznym), rozwój pielęgniarstwa pediatricznego (rozwój szpitalnictwa dziecięcego, działalność Zofii Szlenkierówny, wyodrębnienie pediatrii jako specjalności medycznej), komunikowanie w pielęgniarstwie pediatricznym (specyfika i sposoby komunikowania, nawiązywanie kontaktu, czynniki warunkujące jego powodzenie, informowanie, obciążenia psychiczne dziecka w chorobie i sposoby ich redukcji). 2. Hospitalizacja dziecka jako sytuacja trudna: sytuacja dziecka i jego opiekunów w szpitalu, przygotowanie dziecka do hospitalizacji, zasady przyjęcia, pobytu i codziennej opieki nad dzieckiem w szpitalu, szczególne działania łagodzące stres hospitalizacji, zasady przygotowywania do badań diagnostycznych, najczęstsze problemy pielęgnacyjne dziecka hospitalizowanego, rola pielęgniarki w edukacji dziecka i jego opiekunów, bezpieczeństwo pacjenta. 3. Ocena stanu dziecka: wywiad, badanie przedmiotowe, ocena rozwoju dziecka, dokumentowanie stanu dziecka. 4. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu oddechowego: różnice w układzie oddechowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (zakażenia górnych dróg oddechowych, bezdechy, zapalenie płuc, mukowiscydoza, astma oskrzelowa), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu oddechowego. 5. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu krążenia: różnice w układzie krążenia dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (wady serca, zaburzenia rytmu serca, choroby mięśnia sercowego, nadciśnienie tętnicze), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu krążenia. 6. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu nerwowego: różnice w układzie nerwowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (mózgowe porażenie dziecięce, drgawki gorączkowe, padaczka, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, wodogłowie), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu nerwowego. 7. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu moczowego: różnice w układzie moczowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (zakażenia układu moczowego, moczenie nocne, zespół nerczycowy), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu moczowego. 8. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu pokarmowego: różnice w układzie pokarmowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (reflaks żołądkowo-przełykowy, ostry nieżyt żołądkowo-jelitowy, celiakia, wrzodzące zapalenie jelit), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu pokarmowego. Żywnienie dzieci w różnych stanach. 9. Opieka nad dzieckiem z problemami endokrynologicznymi: różnice w gospodarce hormonalnej dzieci i dorosłych, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (tarczycy, nadnerczy), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób endokrynologicznych. 10. Opieka nad dzieckiem z cukrzycą: przygotowanie pacjenta do samoopieki, postępowanie pielęgniariskie w stanach zagrażających życiu, udział pielęgniarki w profilaktyce cukrzycy w populacji wieku rozwojowego. 11. Opieka nad dzieckiem z alergią: podstawy rozwoju alergii u dzieci, charakterystyka różnych rodzajów alergenów, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (atopowe zapalenie skóry, alergiczny nieżyt nosa, alergia pokarmowa), udział pielęgniarki w profilaktyce alergii. 12. Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu krwiotwórczego: różnice w układzie krwiotwórczym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarska w wybranych stanach chorobowych (anemia, hemofilia, skazy naczyniowe, białaczka), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu krwiotwórczego. 13. Opieka nad wcześniakiem: problemy zdrowotne wcześniaka, pielęgnowanie wcześniaka, opieka nad byłym wcześniakiem. <u>CSM</u> 1. Kąpiel niemowlęcia; 2. Nakłucia żył obwodowych; 3. Ocena stanu dziecka z zapaleniem płuc – postępowanie pielęgniariskie
	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	<u>Wykłady</u> 1. Przyjęcie pacjenta do szpitala i w oddział. 2. Rany - rodzaje, sposoby zaopatrywania, pielęgnacja rany pooperacyjnej Zakażenia w chirurgii rodzaje, profilaktyka zakażeń. 3. Badania diagnostyczne w zakresie chirurgii – zasady przygotowania, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w oddziale chirurgicznym. 4. Żywnienie chorych w chirurgii: metody leczenia żywieniowego, rola pielęgniarki. 5. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i pilnym; charakterystyka czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne. 6. Pielęgnowanie chorego po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia metody operacyjnej. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Specyfika organizacji pracy na bloku operacyjnym. 7. Przygotowanie do zabiegu oraz opieka nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w chirurgii jednego dnia. 8. Rodzaje obrażeń ciała – postępowanie lecznicze i pielęgnacyjne u chorych po urazach mechanicznych. 9. Obrażenia narządu ruchu: charakterystyka obrażeń, postępowanie lecznicze, pielęgnowanie chorego po zabiegu ortopedycznym, w opatrunku gipsowym i z założonym wyciągiem. 10. Pielęgnowanie chorego oparzonego: rodzaje i ocena oparzeń, metody leczenia, problemy pielęgnacyjne chorego z chorobą oparzeniową. 11. Ostre schorzenia jamy brzusznej – charakterystyka jednostek chorobowych, postępowanie lecznicze oraz opieka nad chorym z ostrymi chorobami układu pokarmowego w okresie okołoperacyjnym. 12. Krwawienie do światła przewodu pokarmowego: objawy, przebieg, postępowanie. 13. Choroby żołądka i dwunastnicy, przepukliny brzuszne, choroby jelit: przebieg kliniczny, metody leczenia, pielęgnowanie chorego ze schorzeniami przewodu pokarmowego leczonych chirurgicznie. Pielęgnowanie chorego ze stomią. 14. Choroby wątroby i dróg żółciowych, ostre zapalenie trzustki – objawy, postępowanie lecznicze i pielęgnacyjne. 15. Schorzenia naczyń tętniczych i żylnych – charakterystyka jednostek chorobowych leczonych chirurgicznie. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyny dolnej. 16. Pielęgnowanie chorego po zabiegu torakochirurgicznym. 17. Schorzenia gruczołów wydzielania wewnętrznego – objawy, metody leczenia, opieka pielęgniarska. 18. Choroby piersi – charakterystyka; opieka pielęgniarska nad chorą ze schorzeniami gruczołu piersiowego. 19. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu moczowego leczonego chirurgicznie. 20. Profilaktyka raka sutka. Aspekty przygotowania chorej po mastektomii do samopielęgnacji. 21. Zasady odżywiania i wskazówki dietetyczne dla chorych ze schorzeniami układu pokarmowego leczonych chirurgicznie. 22. Pielęgnowanie chorych ze schorzeniami naczyń tętniczych i żylnych. 23. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu moczowego leczonego chirurgicznie.
	Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne	1. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w podeszłym wieku. 2. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniariskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wieku podeszłego. 3. Rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych. 4. Zasady przygotowania pacjenta w podeszłym wieku do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach. 5. Zasady i zakres farmakoterapii u osób w podeszłym wieku. 6. Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w podeszłym, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; 7. Zasady organizacji opieki geriatrycznej. 8. Standardy i procedury pielęgniariskie stosowane w opiece nad pacjentem w podeszłym wieku. 9. Reakcje pacjenta w podeszłym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację. 10. Metody i techniki komunikowania się z pacjentem w podeszłym wieku niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. 11. Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym. 12. Patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków. 13. Narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów. 14. Zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych. 15. Poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w podeszłym wieku dotyczące chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów.

31	Podstawy rehabilitacji	<u>Wykłady</u> 1. Rehabilitacja w holistycznej opiece nad pacjentem. Podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia). 2. Proces rehabilitacji w schorzeniach ortopedycznych (złamania, skręcenia, zwichnięcia, usprawnianie w opatrunku gipsowym i po zdjęciu gipsu, usprawnianie funkcjonalne).Zasady oceny stanu zdrowia pacjenta niepełnosprawnego z wykorzystaniem testów i skal stosowanych w procesie usprawniania w zależności od stanu zdrowia i wieku. 3. Postępowanie rehabilitacyjne w geriatрії. Udział pielęgniarki w opiece i usprawnianiu człowieka w wieku podeszłym.(ów sensoromotoryczne, równoważne, koordynacyjne jako profilaktyka upadków, nietrzymanie moczu).
32	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	<u>Wykłady</u> 1. Zasady planowania opieki nad chorym niepełnosprawnym w przebiegu różnego rodzaju i przyczyny niepełnosprawności, z wykorzystaniem dokumentów prawnych obowiązujących dla osób niepełnosprawnych. (Polska i UE). Rodzaje i stopnie niepełnosprawności. 2. Rola pielęgniarki w przyjęciu pacjenta do oddziału rehabilitacji (medycznej, neurologicznej) oraz do Zakładu opiekuńczo-leczniczego lub Pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz warunki kwalifikacji do objęcia opieką długoterminową. 3. Pomoc instytucjonalna i grupy wsparcia działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Rola rodziny w adaptacji osoby niepełnosprawnej w nowej sytuacji. Różnicowanie reakcji chorego i rodziny na chorobę i zaistniałą niepełnosprawność. 4. Formy rehabilitacji zawodowej i zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego.□ 5. Problemy pielęgnacyjne pacjentów długotrwale unieruchomionych oraz następstwa długotrwałego unieruchomienia. Techniki i sposoby profilaktyki następstw unieruchomienia z zastosowaniem obowiązujących procedur pielęgniarских (sposoby i techniki przemieszczania chorych, standardy postępowania w profilaktyce odleżyn). 6. Omówienie rodzajów badań diagnostycznych i możliwości ich zlecenia, adekwatnie do sytuacji zdrowotnej chorego. 7. Zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny do samoopieki w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Rozpoznanie deficytu samoopieki u pacjenta niepełnosprawnego na podstawie opisu przypadku chorego z niedowładem lewostronnym przebywającego w oddziale rehabilitacji. 8. Rehabilitacja i usprawnianie w procesie pielęgnowania dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i głębokim oraz Zespołem Downa. Problemy pielęgnacyjne dzieci przewlekle chorych i niepełnosparwnych oraz ich rodzin. Opieka pielęgniarska i postępowanie rehabilitacyjne nad pacjentem dorosłym i dzieckiem z niepełnosprawnością sensoryczną. 9. Postępowanie rehabilitacyjne i pielęgniarские u pacjentów niepełnosprawnością narządu ruchu na przykładzie chorego po amputacji kończyny. Omówienie i wyjaśnienie zasad aktywizacji przewlekle chorych i niepełnosprawnych.
33	Badania naukowe w pielęgniarstwie	<u>Wykłady</u> 1. Przedmiot, cel, obszar i znaczenie badań naukowych oraz pielęgniarские organizacje naukowe. 2. Zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych oraz regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki. 3. Podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych. <u>Seminarium</u> 1. Analiza publikowanych wyników badań naukowych oraz wykorzystanie ich w praktyce zawodowej pielęgniarki. 2. Posługiwanie się regulacjami prawnymi z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.
34	Opieka paliatywna	1. Założenia i podstawy ruchu hospicyjnego. 2. Organizacja opieki specjalistycznej paliatywnej. 3. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu i cierpienia. 4. Rola pielęgniarki w leczeniu objawowym w opiece paliatywnej. 5. Pielęgnowanie pacjenta w okresie umierania i agonii. 6. Dolegliwości somatyczne, rozpoznawanie i postępowanie pielęgniarские w łagodzeniu dolegliwości pacjentów objętych opieką paliatywną. 7. Zasady stosowania leków przeciwbólowych, monitorowanie nasilenia bólu, drogi i zasady podawania leków przeciwbólowych, monitorowanie działania leków przeciwbólowych. 8. Diagnoza pielęgniariska i plan opieki nad chorym w terminalnym okresie choroby nowotworowej. 9. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z dusznością. 10. Postępowanie pielęgniarки w przypadku nudności i wymiotów u pacjentów objętych opieką paliatywną. 11. Stany nagłe w opiece paliatywnej – zadania pielęgniarки. 12. Postępowanie pielęgniarки w przypadku chorego z zaparciem stolca. 13. Postępowanie pielęgniarки w zespołach pobudzenia u pacjenta paliatywnego. 14. Rodzaje badań i zabiegów diagnostycznych, zasady ich zlecenia, zasady przygotowania pacjenta do badań, zabiegów oraz opieka nad pacjentem w trakcie wykonywanych badań, zabiegów i po nich. 15. Reakcje pacjenta na chorobę i hospitalizację, metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do efektywnej komunikacji.
35	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	<u>Wykłady</u> 1. Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzielstwa. Metody diagnostyczne ciąży. 2. Przygotowanie kobiety ciężarnej i jej rodziny do porodu. 3. Połóg u kobiety po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim. Postępowanie z noworodkiem. Problemy emocjonalne okresu porogu. 4. Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania. Klimakterium, osteoporoza, nietrzymanie moczu i zaburzenia statyki narządu rodnegо. 5. Patologia narządu rodnegо, zakażenia i stany zapalne. Niepłodność kobiet. Badania profilaktyczne narządu rodnegо i piersi. 6. Schorzenia nowotworowe w ginekologii. Postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne. <u>CSM</u> Prowadzenie porodu w sytuacjach nagłych. Opieka nad matką i jej noworodkiem w dniu porodu.
36	Neurologia	<u>Wykłady</u> 1. Podstawy neuroanatomiczne i neurofizjologiczne objawów neurologicznych (niedowłady spastyczne i wiotkie, sztywność, zaburzenia czucia, zaburzenia równowagi). 2. Badania diagnostyczne w neurologii. 3. Choroby nerwów czaszkowych. 4. Zespoły bólowe kręgosłupa oraz zespoły cieśni w neurologii. 5. Choroby naczyniowe mózgu. 6. Padaczka. 7. Choroby mięśni, nerwów obwodowych i rdzenia kręgowego. 8. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego. 9. Choroby demielinizacyjne. 10. Choroby układu pozapiramidowego, choroby neurodegeneracyjne i zespoły ośpienne. 11. Bóle głowy (samoistne i objawowe). 12. Guzy mózgu.
	i pielęgniarstwo neurologiczne	<u>Wykłady z pielęgniarstwa neurologicznego:</u> 1. Przyjęcie chorego w oddział neurologiczny w trybie nagłym i planowym - problemy pielęgnacyjne pacjenta w chorobach neurologicznych. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym neurologicznie. Zasady zbierania wywiadu. 2. Podstawowe objawy chorób neurologicznych (zaburzenia mowy, ruchu, napięcia mięśniowego, czynności poznawczych odruchy patologiczne) skale stosowane do oceny pacjenta w schorzeniach neurologicznych. Ocena stanu pacjenta, diagnoza pielęgniariska. 3. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów w chorobach naczyniowych mózgu. Obraz kliniczny, epidemiologia, czynniki ryzyka, problemy pielęgnacyjne, plan opieki nad pacjentem, edukacja pacjenta i rodziny - przygotowanie do samoopieki. 4. Problemy pielęgnacyjne pacjenta ze stwardnieniem rozsianym - przyczyny, epidemiologia, objawy oraz plan opieki nad pacjentem. Problemy psychologiczno–społeczne pacjentów z SM. 5. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z miastenią, SLA - objawy, plan opieki nad pacjentem, edukacja. 6. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z chorobą Parkinsona. 7. Pielęgnowanie chorego z otępieniem w przebiegu choroby Alzheimerera - ocena stanu chorego, plan opieki nad pacjentem. Edukacja rodziny - przygotowanie do opieki nad chorym. 8. Badania diagnostyczne wykonywane w oddziale neurologicznym - rola pielęgniarki – procedury opieki nad pacjentem przed i po badaniu.

37	Anestezjologia	<u>Wykłady - klinika</u> 1. Znieczulenie ogólne – etapy, rodzaje, przygotowanie do znieczulenia. 2. Przebieg znieczulenia ogólnego; środki znieczulenia ogólnego; powikłania, zapobieganie powikłaniom. 3. Znieczulenie przewodowe – rodzaje, techniki, przygotowanie, powikłania, środki znieczulenia, przewodowego. 4. Specyfika znieczulenia, analgosedacji, sedacji dzieci. 5. Leczenie bólu pooperacyjnego – standardy postępowania, leki. Analgosedacja. 6. Patofizjologia, objawy, leczenie ostrej niewydolności oddechowej. Sztuczna wentylacja chorych. 7. Patofizjologia, objawy, leczenie ostrej niewydolności krążenia. Patofizjologia, podział, objawy oraz 8. Patofizjologia, objawy, leczenie niewydolności układu nerwowego o różnej etiologii. 9. Patofizjologia, objawy, leczenie niewydolności nerek. Terapia nerkozastępcza w OIT. 10. Patofizjologia, podział, objawy, leczenie sepsy. 11. Pacjent w schyłkowym okresie życia w OIT – dylematy etyczne, zagadnienie terapii daremnej.
	i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	<u>Wykłady – pielęgniarstwo w intensywnej opiece</u> 1. Specyfika pracy pielęgniarki anestezjologicznej na bloku operacyjnym: organizacja, wyposażenie stanowiska anestezjologicznego, profilaktyka zakażeń, zadania pielęgniarki. 2. Rola pielęgniarki w zapewnieniu opieki i bezpieczeństwa pacjentowi w okresie okołoperacyjnym 3. Zadania pielęgniarki przed-, w trakcie-, i po znieczuleniu ogólnym. 4. Zadania pielęgniarki w sytuacji znieczulenia przewodowego. 5. Udział pielęgniarki w resuscytacji wewnątrzszpitalnej. Opieka poresuscytacyjna nad pacjentem. Opieka nad pacjentem leczonym tlenem. 6. Niwelowanie bólu w aspekcie interwencji pielęgniarstkich. Metody i skale oceny bólu, sedacji oraz mającej. 7. Specyfika opieki pielęgniarstkiej nad chorym w oddziale intensywnej terapii. Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w intensywnej opiece. 8. Specyfika opieki nad pacjentem ze sztuczną drogą oddechową, dostępem naczyniowym żylnym i tętnicznym, leczonym żywieniowo. 9. Opieka nad chorym w stanie zagrożenia życia spowodowanym niewydolnością układu nerwowego. Metody wzmacniania zasobów psychicznych chorych nieprzytomnych - stymulacja u podstaw. 10. Opieka nad chorym w stanie zagrożenia życia spowodowanym niewydolnością układu oddechowego. 11. Opieka nad chorym w stanie zagrożenia życia spowodowanym niewydolnością układu krążenia i wstrząsem. 12. Opieka okółotransplantacyjna w OIT. <u>CSM</u> 1. Pielęgnowanie centralnego dostępu żylnego – zmiana opatrunków, podłączanie systemów infuzyjnych, doskonalenie umiejętności posługiwania się pompą infuzyjną. 2. Pielęgnowanie chorego z rurką intubacyjną i tracheostomią. Toaleta drzewa oskrzelowego systemem otwartym i zamkniętym. 3. Asystowanie w trakcie intubacji chorego. Bezpieczeństwo wykorzystania defibrylatora klinicznego. 4. Chory w niewydolności oddechowej i w zawale – symulacje zdarzeń (algorytm ALS)
	Psychiatria	<u>Wykłady</u> 1. Psychopatologia ogólna: objawy i zespoły psychopatologiczne. Rodzaje, etiologia i patogenez zaburzeń psychicznych. 2. Schizofrenia: etiologia, obraz kliniczny, postacie kliniczne, rokowanie, postępowanie terapeutyczne. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi 3. Psychozy afektywne: etiopatogeneza, postacie kliniczne, obraz kliniczny manii, depresji. Samobójstwa. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi 4. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Definicja, obraz uzależnień i objawów abstynencyjnych w przypadku wybranych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem alkoholu. Zasady prowadzenia terapii odwykowej. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 5. Zaburzenia lękowe. Obraz kliniczny, epidemiologia, postępowanie farmakologiczne i pozafarmakologiczne. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 6. Zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych: obraz kliniczny ostrych i przewlekłych postaci. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi Zaburzenia psychiczne wieku podeszłego: epidemiologia, odrębności kliniczne, przebieg i rokowanie. Specyfika terapii zaburzeń psychicznych w wieku podeszłym. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 7. Ołepienie: epidemiologia, patogenez, obraz kliniczny. Zasady postępowania terapeutycznego z pacjentem ołepiałym. 8. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 9. Metody leczenia w psychiatrii: farmakoterapia, metody biologiczne i pozafarmakologiczne. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. 10. Stany nagłe w psychiatrii. Zasady przyjęcia bez zgody pacjenta do szpitala psychiatrycznego. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi.

38	i pielęgniarstwo psychiatryczne	<u>Wykłady</u> 1. Podstawowe założenia pielęgniarstwa psychiatrycznego: Prawne i etyczne uwarunkowania dotyczące pracy z chorym psychicznie i jego rodziną. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Rola i zadania pielęgniarki psychiatrycznej w nowoczesnym pielęgniarstwie i systemie opieki zdrowotnej.. 2. Specyfika pracy pielęgniarki psychiatrycznej: Podstawowe zagadnienia dotyczące zdrowia psychicznego, Czynniki wpływające na zdrowie psychiczne: w rodzinie, w szkole, w miejscu pracy, w miejscu zamieszkania. Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale psychiatrycznym. Rola współpracy zespołu interdyscyplinarnego. 3. Udział pielęgniarki w terapii chorób psychicznych: Metody leczenia chorych psychicznie (farmakoterapia, elektroterapia, psychoterapia, arteterapia, społeczność terapeutyczna). Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakologii, psychoterapii i terapii zajęciowej. Zasady badania pacjenta z zaburzeniami psychicznymi. 4. Zasady komunikacji terapeutycznej w pielęgniarstwie psychiatrycznym: Relacje terapeutyczne pielęgniarki z chorym psychicznie i jego rodziną. Proces pielęgnowania psychicznie chorego. Strategia komunikacji interpersonalnej. Komunikacja terapeutyczna czynniki warunkujące i zakłócające. Techniki komunikacji terapeutycznej. Nieterapeutyczne style komunikowania – podejście paternalistyczne. Czynniki terapeutyczne korzystnie wpływające na stan psychiczny i fizyczny człowieka chorego. Zespół terapeutyczny – definicja, cele. Czynniki warunkujące dobrą współpracę w zespole. 5. Psychiatria środowiskowa zasady funkcjonowania. Model opieki środowiskowej w psychiatrii wg założeń Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego – zasady organizacyjne. Zespół leczenia środowiskowego 6. Opieka pielęgniarstwa wobec pacjenta z zaburzeniami afektywnymi. Modele opieki pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjenta z zaburzeniami afektywnymi. Problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych - opieka pielęgniarstwa. Pacjent agresywny. Stosowanie przymusu bezpośredniego. Problem samobójstw. 7. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z zaburzeniami psychotycznymi. Modele opieki pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjenta z różnymi rodzajami zaburzeń psychicznych. 8. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z zaburzeniami niepsychotycznymi. Modele opieki pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjenta z różnymi rodzajami zaburzeń psychicznych. 9. Zadania pielęgniarki psychiatrycznej w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w wieku rozwojowym. Opieka pielęgniarstwa w wybranych grupach wiekowych (pacjent w wieku rozwojowym, pacjent po 65 rż). 10. Zadania pielęgniarki psychiatrycznej w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w wieku podeszłym. Opieka pielęgniarstwa w wybranych grupach wiekowych (pacjent w wieku rozwojowym, pacjent po 65 rż). Zasady prowadzenia rehabilitacji psychiatrycznej. Udział pielęgniarki w treningach umiejętności społecznych. <u>CSM</u> • pacjent agresywny – zasady stosowania przymusu bezpośredniego • trening umiejętności udziału pacjenta ze schizofrenią we własnej farmakoterapii
39	Opieka nad jamą ustną w ciągu życia /Choroby jamy ustnej	<u>Wykłady</u> 1. Znaczenie i rola higieny jamy ustnej 2. Pacjenci ze szczególnymi potrzebami terapeutycznymi w schorzeniach jamy ustnej 3. Problemy jamy ustnej 4. Stan jamy ustnej a przebieg ciąży 5. Znaczenie opieki nad jamą ustną u pacjentów przewlekłe chorych <u>Choroby jamy ustnej</u> 1. Istota chorób jamy ustnej 2. Profilaktyka chorób jamy ustnej 3. Objawy chorób jamy ustnej 4. Terapia chorób jamy ustnej w różnym wieku 5. Opieka pielęgniarstwa nad chorymi ze schorzeniami jamy ustnej w różnym wieku

PLAN STUDIÓW																														
Lp.		Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Liczba godzin																				I.godz. kontaktowych w r.ak.	I.godz. samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz. w r.ak.	Łączna ilość ECTS w r.ak.			
				Semestr I - zimowy								Semestr II - letni																		
				w- E-I	sem	ćw	CSM	I.godz. kontaktowych w sem.	I.godz. samokształcenia w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w- E-I	sem	ćw	zp	ECTS zp	pz	ECTS pz	pw	ECTS pw	I.godz. kontaktowych w sem.	I.godz. samokształcenia w sem.					I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia

PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																												
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE																												
1	Anatomia	40	15			55	20	75	3	E															55	20	75	3
2	Fizjologia	50	13			63	20	83	3,5	E															63	20	83	3,5
3	Biochemia i biofizyka	15		15		30	20	50	2,5	ZzO															30	20	50	2,5
4	Mikrobiologia i parazytologia	15		8		23	15	38	1,5	ZzO															23	15	38	1,5
											15		9							24	10	34	1	ZzO	24	10	34	1
5	Patologia										40	10								50	20	70	2	ZzO	50	20	70	2
6	Genetyka	25	10			35	15	50	2	ZzO															35	15	50	2
7	Farmakologia										20									20		20	0,5	ZzO	20		20	0,5
8	Radiologia										10									10	10	20	1	ZzO	10	10	20	1
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE																												
9	Zdrowie publiczne	20	5			25	5	30	1,5	ZzO															25	5	30	1,5
10	Psychologia	20	15			35	10	45	1,5	ZzO	10	10								20		20	0,5	E	55	10	65	2
11	Socjologia	10	5			15	10	25	1	ZzO															15	10	25	1
12	Etyka zawodu pielęgniarki	20	10			30	10	40	1,5	ZzO															30	10	40	1,5
13	Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	20	15			35	15	50	1,5	ZzO															35	15	50	1,5
14	Pedagogika	15	10			25	5	30	1,5	ZzO															25	5	30	1,5
15	Prawo medyczne										15									15	5	20	1	ZzO	15	5	20	1
16	Język angielski		30			30		30	1	ZzO		30								30		30	1	ZzO	60		60	2

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																												
17	Badanie fizyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki									20		45							65	10	75	2,5	E	65	10	75	2,5	
18	Podstawy pielęgniarstwa	30		135		165		165	5	ZzO	25		90						115	15	130	5	E	280	15	295	10	
19	Promocja zdrowia										20								20	10	30	1	ZzO	20	10	30	1	
20	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej										20								20	5	25	1	ZzO	20	5	25	1	
21	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia										10		15						25	10	35	1	ZzO	25	10	35	1	
22	Zakażenia szpitalne										25	5							30	10	40	1,5	E	30	10	40	1,5	
23	Dietetyka	15	10			25	10	35	1,5	ZzO														25	10	35	1,5	
24	Zajęcia FAKULTATYWNE: język migowy lub telemedycyna i e-zdrowie	15		10		25	10	35	1,5	ZzO														25	10	35	1,5	
E. ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I F. PRAKTYKI ZAWODOWE																												
25	Promocja zdrowia												20	1					20		20	1	ZzO	20		20	1	
26	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej												40	1	40	1			80		80	2	ZzO	80		80	2	
27	Podstawy pielęgniarstwa												120	4			120	4	240		240	8	ZzO	240		240	8	
	Razem	310	138	168	0	616	165	781	30	X	230	55	159	180	6	40	1	120	4	784	105	889	30	X	1400	270	1670	60
28	BHP	4																						4		4		
29	Przysposobienie biblioteczne																											
30	Zajęcia z wychowania fizycznego		30							Z		30											Z	60		60		
w - wykłady; sem - seminarium; ćw - ćwiczenia; CSM - Centrum Symulacji Medycznej; zp - zajęcia praktyczne; pz - praktyka zawodowa; pw - praktyka wakacyjna (3 tygodnie); E-I - e-learning; sam - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną.																												

PLAN STUDIÓW																																	
KIERUNEK STUDIÓW: Pielęgniarstwo																																	
POZIOM: studia pierwszego stopnia																																	
PROFIL: praktyczny																																	
FORMA STUDIÓW: stacjonarne																																	
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU																																	
AKADEMICKIEGO: 2026/2027																																	
ROK STUDIÓW: Drugi 2027/2028																																	
Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	Liczba godzin																								I.godz. kontaktowych w r.ak.	I.godz. samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samokształcenie)	Łączna ilość ECTS w r.ak.				
		Semestr III - zimowy												Semestr IV - letni																			
		w- E-I	w- S	sem	ćw	zp	ECTS zp	pz	ECTS pz	CSM	I.godz. kontaktowych w sem.	I.godz. samokształcenia a w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w- E-I	sem	CSM	zp	ECTS zp	pz	ECTS pz	pw	ECTS pz	I.godz. kontaktowych w sem.	I.godz. samokształcenia a w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Łączna ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia				
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																																	
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE																																	
1	Farmakologia	25			15						40	20	60	3	E														40	20	60	3	
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE																																	
2	Język angielski			35							35		35	2	ZzO		25								25		25	1	E	60		60	3
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																																	
3	Organizacja pracy pielęgniarki	25		5							30	15	45	1,5	ZzO														30	15	45	1,5	
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																																	
4	Pediatrycja i pielęgniarstwo pediatryczne	15								10	70	20	90	3	E														70	20	90	3	
5	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	30								10	70	20	90	3	E														70	20	90	3	
		15								10																							
6	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	35									40	15	55	2	ZzO														40	15	55	2	
		15							10								15	10						65	20	85	2,5	E	65	20	85	2,5	
7	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne															15	10												65	20	85	2,5	
8	Podstawy rehabilitacji	20									20	5	25	1	ZzO														20	5	25	1	
9	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej															25	5								30	15	45	1	E	30	15	45	1
10	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	15								10	70	20	90	2,5	E														70	20	90	2,5	
		35							10																								
11	Opieka paliatywna															10										5	15	0,5	ZzO	10	5	15	0,5
12	Badania naukowe w pielęgniarstwie	30		10							40	20	60	2	E														40	20	60	2	
13	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego																								10	10	1			10	10	1	
E. ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I F. PRAKTYKI ZAWODOWE																																	
14	Pediatrycja i pielęgniarstwo pediatryczne					60	2			60		60	2	ZzO				80	3			40	1	120		120	4	ZzO	180		180	6	
15	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne					120	4			120		120	4	ZzO					120	4			120		120	4	ZzO	240		240	8		
16	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne					40	2			40		40	2	ZzO				80	2			40	2	120		120	4	ZzO	160		160	6	
17	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne															80	3			80	3	160		160	6	ZzO	160		160	6			
18	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne					60	2			60		60	2	ZzO					60	2			60		60	2	ZzO	120		120	4		
19	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej																	40	2	40	2			80		80	4	ZzO	80		80	4	
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE W JĘZYKU ANGIELSKIM POZA STANDARDEM																																	
20	Opieka nad jamą ustną w ciągu życia															15									15		15	0,5	ZzO	15		15	0,5
21	Choroby jamy ustnej															15									15		15	0,5	ZzO	15		15	0,5
Razem		275	0	50	15	280	10	0	0	75	695	135	830	30	X	95	25	25	280	10	220	8	160	6	795	50	855	30,5	X	1500	185	1685	60,5
w - wykłady; w- S - wykłady stacjonarne; sem - seminarium; ćw - ćwiczenia; CSM - Centrum Symulacji Medycznej; zp - zajęcia praktyczne; pz - praktyka zawodowa; pw- praktyka wakacyjna (4 tygodnie); E-I - e-learning; sam - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną																																	

w - wykłady; w- S - wykłady stacjonarne; sem - seminarium; ćw - ćwiczenia; CSM - Centrum Symulacji Medycznej; zp - zajęcia praktyczne; pz - praktyka zawodowa; pw- praktyka wakacyjna (4 tygodnie); E-I - e-learning; sam - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną

